

1982'DEN BERİ “KORSAN” OLARAK UYGULANAN YÖK - DİSİPLİN YÖNETMELİĞİNDEN, YENİ HUKUKDİŞİLİĞE

Mustafa Altıntaş*

I. GİRİŞ

6 Kasım 1981'den bu yana akademiya ve siyaset dünyamızın başat sorunlardan ve hukuksuzluk üretim merkezlerinden biri, YÖK Düzeni'dir. Toplumsal ve siyasal muhalefeti bastırmanın, finans kapitalin egemenliğine bağımsız-koşulsuz boyun eğdirmenin anahtarı olan yükseköğretim, üzerinden 45 yıl geçmiş olmasına karşın, sorun üretir olma özelliğini sürdürmektedir. Hukuk ve yasa dışılığın doruğa eriştiği alan ise, 21.08.1982 günlü Resmi Gazete'de yayımlanan ve onca yüksek yargı organı kararlarına karşın, halen baskılama ve zulüm aracı olarak kullanılan “Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin yönetmeliği” dir. YÖK ve yükseköğretim kurumları yönetimleri, üniversite bileşenleri olan öğrenciler, öğretim elemanları ve çalışanları için “uygun yaşam ve çalışma ortamı”nı oluşturma görevleri yerine, egemen, buyurgan ve baskılayan güç aracı olarak disiplin cezalarını kullanmayı yeğlemişlerdir. Bu disiplin silahının acımasızca kullanılması, binlerce öğrencinin öğrenim hakkından, öğretim elemanlarının ve çalışanlarının çalışma hakkından yoksun kalma sorununu doğurmuştur. YÖK Sistemi Tarihine baktığımızda, bu anlamda “YÖK Mezarlığı”nda öğrenim ve çalışma hakları sonlandırılmış binlerce insanımızı görebiliriz.

Hukuk ve yasa dışılığın nedeni ise, 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası'nın 53 üncü maddesinden kaynaklanmaktadır. Bunun da nedeni, yasa ile belirlenmesi gereken disiplin suç ve cezalarının, Yönetmelik ile belirlenmesine olanak veren 53/b maddesidir. Bu yanlışlığı ve hukuk dışılığın giderilmesi konusunda

* Prof. Dr. Emekli, Gazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ankara, Türkiye. / maltintas@gazi.edu.tr

bir çaba gösterilmemiş, 1.3.2014 günlü, 6528 Sayılı Yasanın 7. Maddesi ile; 53/b maddesine yalnızca cezalar eklenirken, **“hangi fiillere hangi disiplin cezasının uygulanacağı ve disiplin işlemleri ve disiplin amirlerinin yetkileri Yükseköğretim Kurulu”**na bırakılmıştır. Bu bilisizliğin taşındığı Anayasa Mahkemesi(AYM), 14.01.2015 günlü ve E: 2014/100, K; 2015/6 sayılı kararı ile iptal edilmiş ve gerekçeli karar da 7 Nisan 2015 gün ve 29319 sayılı RG’de yayımlanmıştır.

YÖK Başkanlığı, AYM’nin bu gerekçeli kararına karşın, hukuksuzluğu sürdürmekte direnmiş, yasal boşluğun giderilmesi için tanınmış olan dokuz aylık süreyi gerekçe kılarak, iptal edilen 53/b maddesine dayanılarak çıkartılmış bulunan Disiplin Yönetmeliğinden kaynaklı zulmünü sürdürmek istemiştir.

Bu zulmün sürdürülmesine karşı sığınılması kaçınılmaz olan yargı, AYM Kararı ortada iken, YÖK Başkanlığınca sığınak olarak kullanılmak istenilen dokuz aylık sürenin geçersiz olduğuna karar vermiştir. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 29.04.2015 gün ve E:2013/826, K:2015/1654 sayılı kararda, YÖK Başkanlığına şu unutulmaz dersi vermiştir **“ ...AYM kararı ile iptal hükmünün kararın RG de yayımlanmasından başlayarak 9 ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiş ise de, AYM nce bir kanunun tümünün ya da belirli hükümlerinin Anayasaya aykırılı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği halde, eldeki davaların Anayasaya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşülüp çözümlenmesinin, Anayasanın üstünlüğü prensibine ve hukuk devleti ilkesine aykırı düşeceği için uygun görülemeyeceği, iptal kararının yürürlüğünün ertelenmesinin yargı mercilerinin bakmakta oldukları uyuşmazlıklarda hukuka ve Anayasaya aykırı bularak iptal edilmiş kuralları uygulaması ve uyuşmazlıkları bu kurallara göre çözümlenmesi sonucu doğurmayacağı...AYM nin söz konusu kararının, bu karardan önce açılmış bulunan ve henüz sonuçlanmamış olan tüm davalara uygulanması gerektiği belirtilerek davacıya verilen disiplin cezasının yasal dayanağının Anayasa ve hukuka aykırı olduğunun AYM kararı ile ortaya konulduğundan...”**.

AYM ve Danıştay İDDK kararı ortada iken,YÖK – Yüksek Disiplin Kurulu(YÖK-YDK), kendisine yükseköğretim kurumları tarafından iletilen disiplin dosyalarını, Eğitim-Sen Temsilcisi olarak katıldığım oturumlarda tüm karşı çıkışlarıma ve karşıoy gerekçelerime karşın,hukuk ve yasa dışılığını sürdürmekten kaçınmamıştır. Bu hukuksuzluk ve yasa dışılığın sürdürülemez olduğunu, ancak 12.11.2015 günü kavrayabilen YÖK Genel Kurulu, bir ucube

karar alarak, **"yasal temelin değiştirilmesi ilkesi"** diyerek, yasal dayanağının kalmadığını kendilerinin de kabul ettiği DY ile, 2547 ve 2914 Sayılı Yasalara bağlı olarak görev yapan yükseköğretim çalışanlara uygulanması mümkün olmayan, 657 Sayılı Devlet Memurları Yasası disiplin hükümlerinin uygulanmasına yönelik bir "genelge" yayımlamıştır. YÖK Genel Kurulu, daha da öteye gitmiş ve Danıştay İDDK kararına dayalı olarak verilecek iptal kararlarının geçersizliğini, kendi koyduğu hukuk dışı ilke kararına göre sonuçlandırılmasını isteyebilmiştir. Ve aklın ve bilimin egemen olması gereken üniversiteler de, bu hukuk ve yasa dışı buyruğa **"selam durarak"**, hukuksuzluğun sürdürülmesine katkıda bulunmayı sürdürmektedirler.

Yeni hukuk ve yasa dışılığa yelken açılması ise, TBMM'ne 21.03.2016 ve 20.05.2016'da günün Başbakanı Davutoğlu imzası ile gönderilen yasa tasarısı ile olmuştur. Tartışacağı Tasarı, 20.05.2016 günü Tasarıdır.

II. TASARI HAKKINDA BİLGİLENDİRME:

Bakanlar Kurulu tarafından, Başbakan Ahmet Davutoğlu imzası ile, 20.05.2016 günü TBMM Başkanlığı'na sunulan **"Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"** "Yürürlük" ve "Yürütme" maddeleri ile birlikte 76 maddeden oluşmaktadır. Bunlar;

1. İlk 14 madde ; 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ilgilidir.
2. 15-20 inci maddeler; 1416 sayılı Yasada düzenlemeleri içermekte,
3. 21 nci madde ile; 6245 sayılı Harcırah Yasasında değişiklik yapılmakta,
4. 22 nci madde ile; 7201 sayılı Tebligat Yasası kapsamına "vakıf üniversiteleri" alınmakta,
5. 23 üncü madde ile; 657 sayılı DMY'nda değişikliğe gidilmekte,
6. 24 – 25 inci maddeler ile; 1739 S.Milli Eğitim Temel Yasasının 26 ve 29 uncu maddelerinde değişiklik getirilmekte,
7. **26 ncı madde ile; 2547 S.Yükseköğretim Yasasının 45 inci maddesinde değişikliğe gidilerek, meslek lisesi çıkışlılara ek puan eklenmesi önerilmekte,**

8. 27-31 inci maddeler ile ; 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 53,60,55 inci maddelerinde değişiklik yapılırken, 53/A-53/G maddeleri ile, 65 inci maddesine eklemelerde bulunulmakta,
9. 32 nci maddesi ile ; Acıbadem Üniversitesi ismi “ Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi” olarak değiştirilmekte,
- 10.33 üncü madde ile;
- a) “Eskişehir Teknoloji Üniversitesi”,
b) “Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi”,
c) “Tarsus Teknoloji Üniversitesi”,
d) “Trabzon Üniversitesi” ve
e) “Van Zehra Üniversitesi”
adı ile 5 Devlet;
f) “Fenerbahçe Üniversitesi” adı ile bir vakıf üniversitesi kurulmaktadır.
- 11.34 üncü madde ile; 2809 sayılı Yasaya eklenen 47 nci madde ile, yeni kurulan ve bağlantısı değiştirilen yükseköğretim kurumlarıyla ilgili geçiş hükümleri düzenlenmekte,
- 12.35 – 46 inci maddeler ile; 3308 Sayılı Yasada değişiklik ve düzenlemeler getirilmektedir,
- 13.47 inci madde ile; 652 sayılı KHK’de düzenleme getirilmekte,
14. 48 inci madde ile; 3795 sayılı Yasada yeni düzenleme getirilmekte,
- 15.49 uncu madde ile; 5544 sayılı Yasada düzenleme önerilmekte,
- 16.50-51 inci maddeler ile; 4734 sayılı Yasada yeni düzenleme önerilmekte,
- 17.52 inci madde ile; kurulması amaçlanan 5 Devlet Üniversitesi 5018 sayılı Yasa eki cetvele eklenmekte,
- 18.53-60 inci maddeler ile; 5510 sayılı Yasada yeni düzenlemeler getirilmekte,
- 19.61-71 inci maddeler ile; 6114 sayılı ÖSYM Yasasında düzenlemeler getirilmekte,

20.72 73 üncü maddeler; ile yeni kurulan Devlet Üniversiteleri ile RTE Üniversitesinde kullanılmak üzere öğretim elemanları ve memur kadroları yaratılmakta,

21.74 üncü madde ile; MEB ile ÖSYM Başkanlığına ilişkin bazı kadrolar iptal edilmekte ve bazı kadrolar getirilmekte.

YÖK Sistemi içinde, YÖK Web sayfasındaki (05.06.2016) bilgilerden yola çıkarak; 109 Devlet (%56.48), 76 Vakıf Üniversitesi, 8 Vakıf MYO (% 43.52) olmak üzere, toplamda 193 yükseköğretim kurumu bulunmaktadır. Buna ek olarak; sistem içinde 10 Askeri, 1 Emniyet Yükseköğretim Kurumu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 9 üniversite, Kazakistan ve Kırgızistan'da birer üniversite yer almaktadır. 2015-2016 öğretim döneminde yükseköğretim kurumlarının açık öğretim, uzaktan öğretim ve öteki yükseköğretim kurumları dışında, önlisans, lisans, ikinci öğretim, lisansüstü programlarında öğrenim gören 6.784.815 öğrenci yer almaktadır. Bunun 552.120(% 8.14)si vakıf yükseköğretim kurumlarındadır.

Amacımız, çeşitli yasalarda değişiklikleri içeren Tasarı'nın tümünü irdelemek değildir. Amacımız, AYM tarafından hukuk ve Anayasa dışılığı karara bağlanarak, mahkum edilmiş 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası'nın 53 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile eklentileri değerlendirmek olacaktır. Yanısıra, sonradan kurulacak Zehra Vakfına armağan edilecek "Van Zehra Üniversitesi"ne de değinilecektir.

III. 2547 SAYILI YASANIN 53 ÜNCÜ MADDESİ VE GETİRİLMEK İSTENİLEN DÜZENLEMELER

AYM tarafından iptal edilen 2547 Sayılı Yasanın 53/b maddesi ile, dayanağı 53/b maddesinin iptalinden sonra, kadük olan, ortadan kalkan DY'nin yeniden temellendirileceği Tasarının getirdiklerini, varolan hükümlerle tablolaştırmak, değerlendirmelerimizi anlamlandıracaktır. Açık yazılanlar varolan yasa maddesi iken, koyu ve italik yazılanlar ise, Tasarı maddeleridir. Tasarı maddelerinde altı çizili olanlar ise, 21.03.2016 günlü Tasarı yerine, 20.05.2016 günlü Tasarı arasındaki farklılığı göstermektedir.

“ DOKUZUNCU BÖLÜM

Disiplin ve Ceza İşleri Genel esaslar:

Madde 53 –1- a). Yükseköğretim Kurul Başkanı Yükseköğretim Kurulu ile üniversite rektörlerinin, rektör üniversitenin, dekan fakültenin, enstitü ve yüksekokul müdürleri enstitü ve yüksekokulların, bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de sekreterlik personelinin disiplin amirleridir. Üniversite ve bağlı birimlerinin yönetim kurulları aynı zamanda disiplin kurulu olarak görev yaparlar. Disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve yardımcı doçentler, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde de yardımcı doçentler disiplin kurullarına alınmazlar.

a) YÖK Başkanı üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf MYO müdürlerinin ve 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının, rektör üniversitenin, bağımsız vakıf MYO müdürü bağımsız vakıf MYOnun, dekan fakültenin, enstitü ve yüksekokul müdürleri enstitü ve yüksekokulların, bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

b. (Değişik: 1/3/2014 - 6528/7 md.) Öğretim elemanları, memur ve diğer personele uygulanabilecek disiplin cezaları uyarma, kınama, yönetim görevinden ayırma, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır. (İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 14/1/2015 tarihli ve E:2014/100, K:2015/6 sayılı Kararı ile.)(...) (2) c. (Değişik: 14/4/1982 - 2653/3 md.)

b) Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, memur ve diğer personeline uygulanabilecek disiplin cezaları; “UYARMA”, “KINAMA”, “AYLIKTAN veya ÜCRETEN KESME”, “KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI veya BİRDEN FAZLA ÜCRETEN KESME”, “ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM MESLEĞİNDEN ÇIKARMA” ve “KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARMA” cezalarıdır.

(1) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için UYARMA cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Yetki makamların bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.

b) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.

c) **Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.**

(2) **657 sayılı Kanundaki fillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için KINAMA cezasını gerektiren filler şunlardır:**

a) **Mevzuat uyarınca bildirilmesi gereken hal ve durumları eksik veya yanlış bildirmek veya hiç bildirmemek.**

b) **Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.**

c) **Resmi ilan, afiş, program,yazı ve benzeri dökümanları koparmak, yırtmak veya tahrif etmek.**

d) **Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.**

e) **Yayınlarda hasta haklarına riayet etmemek.**

f) **İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarında ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.**

g) **İncelemek için görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri, eser sahibinin açık izni olmaksızın, yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.**

h) **Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan yada araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.**

i) **Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.**

j) **Araştırma ve deneylerde,mevzuata veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere aykırı çalışmalarda bulunmak.**

k) Araştırmacılar veya yetkililerce,yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.

l) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.

m) Yasaklanmış her türlü yayın,siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri,afiş,pankart,bant ve benzerlerini basmak,çoğaltmak,dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teshir etmek.

(3) *Aylıktan veya Ücretten Kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında brüt aylıktan; vakıf yükseköğretim kurumlarında brüt ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ile 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.*

657 Sayılı Kanunlara ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için aylıktan veya ücretten kesme cezasını gerektiren filler şunlardır:

a) *Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde, organ ve üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak.*

b) *Kuruma ait araç,gereç,belge ve benzeri eşyayı, görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.*

c) *Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.*

d) *Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.*

e) *Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekanları, imkanları ve cihazları amaç dışı kullanmak.*

- f) *Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.*
- g) *Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp, birden fazla sayıda yayımlayarak, bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.*
- h) *Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dahil etmek veya olan kişileri dahil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olman bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfusunu kullanarak ismini yazarlar arasına dahil ettirmek.*
- i) *Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.*
- j) *Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.*
- k) *Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.*

(4) **KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI VEYA BİRDEN FAZLA ÜCRETTEN KESME:** Devlet yükseköğretim kurumlarında bulunulan kademedeki ilerlemenin, fiilin ağırlık derecesine göre bir ile üç yıl arasında durdurulması; vakıf yükseköğretim kurumlarında ise fiilin ağırlık derecesine göre üç ile altı ay süreyle brüt ücretten $\frac{1}{4}$ ile $\frac{1}{2}$ arasında kesintiye gidilmesidir. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) *Hizmet içinde, resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.*
- b) *Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.*

- c) *Siyasal ve ideolojik amaçlar dışında olan boykot, işgal,kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemler yapmak suretiyle kamu hizmetlerini aksatacak davranışlarda bulunmak.*
- d) *Ders,seminer,konferans,laboratuar,grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak, görevlileri,öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.*
- e) *Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları,personeli,hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.*
- f) *İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.*
- g) *Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.*
- h) *Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk,renk,cinsiyet, siyasi düşünce,felsefi inanç, din ve mezhep ayırımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.*
- (5) **ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM MESLEĞİNDEN ÇIKARMA** :*Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere üniversite öğretim mesleğinden çıkarmadır. Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil; başkalarının fikirlerini, metotlarını,verilerini veya eserlerini, bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan eserin bütünü dikkate alındığında önem arzedecek şekilde , kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermektir.*
- (6) **KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARMA** :*Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur*

olarak bir daha atanmamak üzere kamu görevinden çıkarmadır. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Bölücü amaçlarla veya terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemi desteklemek.*
- b) Kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak.*
- c) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak*
- d) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.*
- e) Uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanmak, bulundurmak, başkalarına vermek, kullanılmasını özendirmek, satmak, imal etmek.*
- f) Hukuka aykırı olarak kurumun verilerini elde etmek, kaydetmek, kullanmak, depolamak, dağıtmak, değiştirmek veya yok etmek.*
- g) Kurumun bilişim sisteminin işleyişini kasten engellemek veya bozmak.*

2) Ceza soruşturması usulü: Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında **YETKİLİ MAKAMLARCA İNCELEME BAŞLATILABİLİR, İNCELEME SONUCUNDA SORUŞTURMA AÇILMASINA KARAR VERİLMESİ YA DA DOĞRUDAN SORUŞTURMA BAŞLATILMASI HALİNDE** aşağıdaki hükümler uygulanır:

(1) İlk soruşturma:

Yükseköğretim Kurulu Başkanı için, kendisinin katılmadığı, Milli Eğitim Bakanının başkanlığındaki bir toplantıda, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden

teşkil edilecek en az üç kişilik bir kurulca, diğerleri için, Yükseköğretim Kurulu Başkanınca veya diğer disiplin amirlerince doğrudan veya görevlendirecekleri uygun sayıda soruşturmacı tarafından yapılır. Öğretim elemanlarından soruşturmacı tayin edilmesi halinde, bunların, hakkında soruşturma yapılacak öğretim elemanının akademik unvanına veya daha üst akademik unvana sahip olmaları şarttır.

(2) Son soruşturmanın açılıp açılmamasına;

- a) Yükseköğretim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştayın 2 nci Dairesi,
- b) Üniversite **DEVLET VE VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUMU** rektörleri, rektör yardımcıları ile üst kuruluş genel sekreterleri hakkında, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek üç kişilik kurul,
- c) Üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcıları ile üniversite genel sekreterleri hakkında, rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarında oluşacak üç kişilik kurul,
- d) Öğretim elemanları, fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterleri hakkında üniversite yönetim kurulu üyeleri arasından oluşturulacak üç kişilik kurul,
- e) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında, mahal itibariyle yetkili il idare kurulu, Karar verir.
- f) Yükseköğretim Kurulu ile üniversite yönetim kurullarınca oluşturulacak kurullarda görevlendirilecek asıl ve yedek üyeler bir yıl için seçilirler. Süresi sona erenlerin tekrar seçilmeleri mümkündür.

(3) Son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek kurullar üye tamsayısı ile toplanır. Kurullara ilk soruşturmayı yapmış olan üyeler ile haklarında karar verilecek üyeler katılamazlar. Noksanlar yedek üyelerle tamamlanır. Diğer hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştayın 2 nci Dairesinde verilen lüzum-u muhakeme kararına itiraz ile men-i muhakeme kararlarının kendiliğinden incelenmesi Danıştayın İdari İşler Kuruluna aittir.

Diğer kurullarca verilen lüzum-u muhakeme kararına ilgililerce yapılacak itiraz ile men-i muhakeme kararları kendiliğinden Danıştay 2 nci Dairesince incelenerek karara bağlanır. Lüzum-u muhakemesi kesinleşen Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyelerinin yargılanması Yargıtay ilgili ceza dairesine, temyiz incelemesi Ceza Genel Kuruluna, diğer görevlilerin yargılanmaları suçun işlendiği yer adliye mahkemelerine aittir.

(5)Değişik statüdeki kişilerin birlikte suç işlemeleri halinde soruşturma usulü ve yetkili yargılama mercii görev itibariyle üst dereceliye göre tayin olunur.

(6) Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve rektörlerin 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun kapsamına giren suçlarından dolayı yapılacak ceza soruşturmasında yukarıda belirtilen ceza kovuşturması usulü tatbik edilir. Bunlar dışında kalan tüm görevliler için 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun hükümleri uygulanır. 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun kapsamına giren suçlarından dolayı kanuni kovuşturma için gereken izin, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri ve bu kuruluşların memurları (Üniversitelerarası Kurul memurları dahil) hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanından, üniversite yöneticileri ve öğretim elemanları ile memurlar hakkında üniversite rektörlerinden alınır.

(7)İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar, öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükun, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot, işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde, yukarıda yazılı usuller uygulanmaz; bu hallerde kovuşturmayı Cumhuriyet Savcısı doğrudan yapar.

Bu Kanunda yer almamış hususlarda 4 Şubat 1329 tarihli Memurin Muhakematı Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

DİSİPLİN SORUŞTURMASI VE SAVUNMA HAKKI:

MADDE 53/A - Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar şunlardır:

- a) *Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri, disiplin soruşturmasını başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtırdığı disiplin olayında alt disiplin amiri, ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptırılmaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa, bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilir.*
- b) *Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından, soruşturma başlatılmadan önce, BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULLARINCA inceleme yapılması zorunludur.*
- c) *Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi, soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.*
- d) *Soruşturmacının görev ve ünvanı, soruşturulanın görev ve ünvanından üst veya aynı düzeyde olmalıdır.*
- e) *Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi halinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.*
- f) *Soruşturulanın disiplin cezasını gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başladığı tarihteki görevi veya ünvanının farklı olması halinde disiplin soruşturması, üst görev veya bu ünvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.*
- g) *Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.*
- h) *Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.*
- i) *Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.*
- j) *Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.*

k) Soruşturmanın gizliliği esastır.

l) Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise, soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.

m) Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlü k dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları, ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.

n) Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. Gerekliğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zaman aşımı süreleri durur.

o) Bir fiilin diğer kanunlar uyarınca idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

SAVUNMA HAKKI KAPSAMINDA GÖZETİLECEK HUSUSLAR ŞUNLARDIR:

a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkanı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen tarihte, geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmayan, savunma hakkında vazgeçmiş sayılır.

b) Savunmaya davet yazısında, hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.

c) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir. Ancak, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarında savunma imkanı verilmesi zorunludur.

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA:

Madde 53/B – Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri, disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında, üç ay süreyle alınabilir. Bu sürenin bitiminde tedbir alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında üç ay uzatılabilir.

Görevden uzaklaştırmaya Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri ile Devlet yükseköğretim kurumlarında atamaya yetkili amirler, vakıf yükseköğretim kurumlarında rektörler ve bağımsız Vakıf MYO müdürleri yetkilidir.

Rektörlerin, bağımsız VMYO müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı, disiplin amirinin teklifi üzerine YÖK Genel Kurulu tarafından alınır. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.

Görevinden uzaklaştırılanlar hakkında, görevden uzaklaştırmayı izleyen on işgünü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Görevden uzaklaştırma işleminden sonra,süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya görevden uzaklaştırma işlemi keyfi olarak veya garaz ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılacak yetkililer, hukuki,mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Ancak, görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir.

Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde,bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak

ve akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır,

Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan baş ka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması halinde derhal göreve iade edilirler.

Kişinin görevinin başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri, süresi dolmadan da kaldırılabilir.

ZAMANAŞIMI:

Madde 53/C – Disiplin cezası verilmesini gerektiren fil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

- a) Uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası kesme cezalarında bir ay içinde,*
- b) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarında altı ay içinde,*

disiplin kovuşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılmaz.

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fil açısından altı yıl geçmiş ise, disiplin cezası verilemez.

Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması halinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi halinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde,

zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması halinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

DİSİPLİN CEZASI VERME YETKİSİ:

Madde 53/Ç – Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

- a) *Uyarma ve kınama cezaları, sıralı disiplin amiri tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf MYO müdürleri hakkında YÖK Başkanı tarafından verilir.*
- b) *Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları, kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile verilir.*
- c) *Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları, disiplin amirinin teklifi üzerine, üniversite disiplin kurulu kararıyla, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.*
- d) *Rektörler,bağımsız vakıf MYO müdürleri ile dekanlar hakkında aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.*
- e) *53 üncü maddenin (b) fıkrasının (2) numaralı bendinin (l),(Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak) ve (m) (Yasaklanmış her türlü yayın,siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri,afiş,pankart,bant ve benzerlerini basmak,çoğaltmak,dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek) alt bentleri;*
(3) numaralı bendinin (k) (Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak) alt benti;
(4) numaralı bendinin), (b) (Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak), (c) (Siyasal ve ideolojik amaçlar dışında olan boykot, işgal,kamu

hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemler yapmak suretiyle kamu hizmetlerini aksatacak davranışlarda bulunmak), **(f)** (İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek) **ve (h)** (Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak) **alt bentleri ile;**(5) **ve (6) numaralı bentleri birlikte 657 sayılı Kanununun 125 inci maddesinin birinci fıkrasının (D) bendinin (1) alt bendi**(Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak) **ve (E) bendinin (b) alt bendinde belirtilen eylemlerle (Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek) ilgili olarak ÖĞRETİM ELEMANLARI HAKKINDA YÖK BAŞKANI, DİSİPLİN AMİRİ SIFATI İLE, doğrudan soruşturma açabilir. Bu fiillerle ilgili disiplin soruşturmasına üniversitede başladığı hallerde, soruşturma raporu tamamlandıktan sonra, dosya, doğrudan YÖK Başkanlığına gönderilir. Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda KINAMA cezası YÖK Başkanınca, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası ile kamu görevinden çıkarma cezası Yüksek Disiplin Kurulunca verilir. YÖK Başkanı tarafından verilen cezalara karşı Yüksek Disiplin Kuruluna itiraz edilebilir.**

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerinin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde, ilgili disiplin amiri yada kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içinde yeni işlem tesis edebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü taktirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

DİSİPLİN CEZASI VERİLMESİNDE UYGULANACAK TEMEL İLKELER

Madde 53 / D – Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil edilmesi halinde, bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içerisinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren, fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulanmasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekerrüre esas alınmaz.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır.

Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de, hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde brüt aylıklarının ¼ ü ile ½ si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise, ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir.

Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise, ayrıca, Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan veya ücretten kesme cezası alanlar üç yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası alanlar beş yıl boyunca rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksek okul müdürü, MYO müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, anasanat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü kadrolara atanamazlar. Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların görevleri kendiliğinden sona erer ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir.

DİSİPLİN KURULLARININ TEŞEKKÜLÜ:

Madde 53 / E – Yüksek Disiplin Kurulu, YÖK Genel Kuruludur.

Üniversite disiplin kurulu, rektör dışındaki üniversite yönetim kurulu üyelerinden oluşur; kurula, akademik olarak en kıdemli profesör üye başkanlık eder. Üniversite bağlı birimlerinin yönetim kurulları, aynı zamanda disiplin kurulu olarak görev yapar. Bu birimlerin disiplin kurullarında dekan veya müdür yer alamaz. Bu durumda ilgili disiplin kurul üyelerinden en yüksek ünvanlı öğretim üyesi, en yüksek ünvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesinin bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.

YÖK personeli için disiplin kurulu Genel Sekreterin başkanlığında, 1. Hukuk Müşaviri ile Personel, Strateji Geliştirme, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlarından teşekkül eder.

ÜAK personeli için DK, Genel Sekreterin başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı ve Hukuk Müşavirinden teşekkül eder. YDK, YÖK Genel Kuruludur.

YDK hariç, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve yrd.doç ve kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.

Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verener, bu cezalara itirazların görüşüldüğü kurallardaki oylamalara katılamazlar.

Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde eksik üyelikler, eşdeğer ünvana sahip öğretim üyeleri arasından senato tarafından belirlenir.

Hakkında disiplin cezası teklif edilen ilgilinin üyesi bulunduğu sendika temsilcisi, ilgiliye ilişkin ceza teklifinin veya itirazının görüşüldüğü disiplin kuruluna, üyesini temsil etmek üzere katılabilir. SENDİKA TEMSİLCİSİNİN DK NDA OY HAKKI BULUNMAZ.

İTİRAZ :

Madde 53/F – Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır:

- a) **Uyarma ve kınama cezalarına karşı, ilgilinin görevli olduğu birimin DKna, dekanar için Üniversite DKna, rektörler ve bağımsız vakıf MYO müdürleri için YDKna yapılabilir.**
- b) **Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz, ilgilinin görevli olduğu üniversite DK na, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için YDK na yapılabilir.**
- c) **İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür.**
- d) **İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir.**
- e) **İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.**

ÖZLÜK DOSYASINDA SAKLAMA:

MADDE 53 / G – Disiplin cezaları ilgililerin özlük dosyalarında saklanır.

Uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl, aylıktan kesme veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanmasından itibaren on yıl sonra, atamaya yetkili amire başvurularak verilmiş olan cezaların özlük dosyasından silinmesi talep edilebilir. İlgilinin, bu süreler içerisindeki davranışları, isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, talep yerine getirilir.

I. TASARIDA 22-31 İNCİ MADDELER OLARAK YER ALAN VE 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASININ 53 ÜNCÜ MADDESİNİN

YENİDEN YAZILAN a ve b FIKRALARI İLE, EKLENEN 53/A-53/G MADDE DÜZENLEMELERİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

21.03..2016 günü Başbakan Davutoğlu imzası ile TBMM Başkanlığına sunulan ve asıl ağırlığını, "2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası'nın 53 üncü maddesi ile ilgili düzenleme oluşturan "Tebliğat Kanunu ile Bazı Kanun ve KHKlerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" yerine, 20.05.2016 gün ve 2202 sayılı, yine Başbakan Davutoğlu imzası ile TBMM Başkanlığına sunulan, "Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile amaçlanan 53 üncü maddesinin yeniden yazımı ve böylece şimdiler de hükümsüz olan Yönetmelik ile yürütülen disiplin işlemlerine meşruiyet kazandırmaktır. Bu amaç, "Genel Gerekçe"nin 6 ncı paragrafından şöyle ortaya konulmaktadır

"2547 Sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin (b) fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "hangi fillere hangi disiplin cezasının uygulanacağı", "sayılan kişilerin disiplin işlemleri ve disiplin amirlerinin yetkileri",Devlet Memurlarına uygulanan usul ve esaslar da göz önüne alınmak suretiyle Yükseköğretim Kurulunca düzenleneceğine ilişkin hüküm" AYMnin 14.01.2015 tarihli ve E.:2014/100, K.:2015/6 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. 657 Sayılı Kanununun 1 nci maddesinin üçüncü fıkrasında özel kanunlarına atıfta bulunulan yükseköğretim personeline uygulanmakta olan ve 2547 sayılı Kanununun 53 üncü maddesine dayanılarak çıkarılmış bulunan 21.08.1982 tarihli ve 17789 sayılı RGde yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin AYM kararında belirtilen hususları düzenleyen hükümlerinin yasal dayanağı kalmadığından, konu hakkında yasal düzenleme yapılması zarurietini hasıl olmuştur. Bu çerçevede ilgili maddelerdeki değişikliklerle, yükseköğretim personeline uygulanan disiplin suç ve cezaları, disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar, disiplin soruşturmasının temel ilkeleri, savunma hakkı, görevden uzaklaştırma ve itiraz başta olmak üzere disiplin işlemleri düzenleme altına alınmıştır".

21.03.2016 günlü Tasarı yerine, bu kez, 20.05.2016 günü TBMM Başkanlığına sunulan Tasarının 2457 Sayılı Yasaya yönelik düzenlemelerini şu biçimde sınıflandırabiliriz:

1. Tasarının 27nci maddesi ile değiştirilmek istenilen ; 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesinin (a) fıkrası ile; YÖK Sisteminin disiplin amirleri

belirlenmekte ve (b) fıkrası ile de, devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, memur ve diğer personeline uygulanabilecek disiplin cezaları ile bu cezalara yönelik disiplin suçları düzenlenmektedir.

2. Tasarının 28inci maddesi ile Yasanın 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere, 53/A, 53/B, 53/C, 53/Ç, 53/D, 53/E, 53/F ve 53/G maddeleri olmak üzere, 8 madde eklenmektedir. Eklenen maddeler şu başlıkları taşımaktadır

- a) Disiplin Soruşturması ve Savunma Hakkı,
- b) Görevden Uzaklaştırma,
- c) Zamanaşımı,
- ç) Disiplin Cezası Verme Yetkisi,
- d) Disiplin Cezası Verilmesinde Uygulanacak Temel İlkeler,
- e) Disiplin Kurullarının Teşekkülü,
- f) İtiraz
- g) Özlük Dosyasında Saklama,

173

3. Tasarının 29 uncu maddesi ile; 2547 Sayılı Yasanın 60 ıncı maddesinin (a) fıkrası değiştirilerek, kendi isteği ile öğretim üyeliğinden ayrılanlardan Bakanlar kuruluna ve Yasama Organı üyeliğine seçilenlerin,başvurmaları halinde, ayrıldıkları yükseköğretim kurumlarına kadro şartı aranmaksızın,bir başka yükseköğretim kurumuna ise, uygun kadro olması halinde atanmaları olanağı getirilmekte ve mali hakları ile sosyal yardımları düzenlenmektedir.

4. Tasarının 30 uncu maddesi ile; 2547 sayılı Yasanın 65 inci maddesinin (a) fıkrasına “(14) **Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarının oluşumu, görevleri ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar**” bendi eklenmektedir.

A. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NIN 53 ÜNCÜ MADDESİ İLE İLGİLİ DÜZENLEMESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Hükümet, bir yandan 1982'den bu yana sürdürülen Anayasaya, 2547 Sayılı Yasaya, yüksek yargı kararlarına aykırılığı düzeltirken, disiplin suç ve cezalarını daha da pekiştirerek ve 34 yıldır kolaylıkla değiştirilen Disiplin

Yönetmeliği ile baskılanan, denetim altına alınan akademiya topluluğunu daha da zapt-u rap altına alacak düzenlemeyi, genişleterek ve vakıf yükseköğretim kurumlarını da içine alacak biçimde, yasa ile getirmektedir.

21.03.2016 günlü, işten el çektirilmiş Başbakan Davutoğlu imzalı tasarı ile, 20.05.2016 günlü, yine işten el çektirilmiş Başbakan Davutoğlu imzasını taşıyan tasarının 2547 Sayılı Yasaya yönelik düzenleme ve eklemeler arasında, özde bir farklılık bulunmamaktadır. "Bu nedenle, değerlendirmelerim, 20.05.2016 günlü tasarı üzerinde olacaktır.

1. 21.03.2016 günlü Bakanlar Kurulu tarafından TBMM Başkanlığı'na sunulmasına karar verilen "**Tebliğat Kanunu ile Bazı Kanun ve KHKlerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı**"nın asıl amacı; 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası'nın, AYM 'nin 14.01.2015 günlü, E.2014/100, K.2015/6 sayılı kararı ile iptal edilen 53/b fıkrasının ikinci cümlesinin neden olduğu boşluğu gidermektir. AYM Kararı, 1982'den bu yana süregelen 33 yıllık bir hukuksuzluğu ortadan kaldırarak, YÖK'nun zorbalıkla uyguladığı "**hangi fiillere, hangi disiplin cezasının uygulanacağı, sayılan kişilerin disiplin işlemleri ve disiplin amirlerinin yetkileri**"nin Yönetmelik ile belirlenmesini yetki gaspı olarak mahkum etmiştir. Hükümet bu Tasarı ile, bu boşluğu doldurmanın yanı sıra, akademiya dünyasını ve yükseköğretim alanındaki çalışanları, baskılamak ve sindirmek, boyun eğdirmek, biat ettirmek fırsatı olarak kullanmak istemektedir.
2. Tasarının Genel Gereğesinde 53 üncü maddedeki düzenlemenin amacı; "**yükseköğretim personeline uygulanan disiplin suç ve cezaları, disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar, disiplin soruşturmasının temel ilkeleri, savunma hakkı, görevden uzaklaştırma ve itiraz başta olmak üzere, disiplin işlemleri düzenleme altına alınmıştır**" biçiminde ortaya konulmaktadır.
3. 12 Eylül Faşist Darbesinin baş hedeflerinden birisi de, yükseköğretim kurumlarının emir-komuta sistemine sokulması olmuştur. 1981'den bu yana geçen 35 yıllık bir "yasa" özelliğini taşıyan 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası, tüm siyasal partiler ve bu arada 2002'den bu yana yürütme erkini elinde tutan AKP tarafından "**değiştirilmesi, tarihin çöplüğüne atılması gereken**" yasaların ön sıralarında yer alırken, günümüze kadar egemenliğini sürdürme ve yeni baskılama araçları ile güçlendirilen bir yasa özelliğini taşımaktadır. Bunu, AKP Parti ve Hükümet Programlarının tanıklığı ile ortaya koyabiliriz:

AKP'nin 11.02.2002 basımlı "Kalkınma ve Demokratikleşme Programı"nda(s.76) yükseköğretim için şunlar söylenmektedir : **"Türkiye'de Yüksek Öğretim, nicelik açısından büyük bir ilerleme kaydetmiş, ancak nitelik bakımından aynı başarı gösterilememiştir. Yükseköğretimde KÖKLÜ BİR REFORMA ihtiyaç vardır. YÖK, üniversiteler arasında KOORDİNASYON SAĞLAYAN, STANDART BELİRLEYİCİ BİR YAPIYA KAVUŞTURULACAK, ÜNİVERSİTELER İDARİ VE AKADEMİK ÖZERKLİĞE SAHİP** (akademik özgürlük olmalı, tek başına bu bile hükümet eden siyasal partilerimizin bile özerklik ve özgürlük kavramları arasındaki farklılığı bile algılayamadıklarını göstermektedir. Bu algılamalarla gerçek anlamda üniversiteyi nasıl yaratabilir, nasıl yürütebilirsiniz?), **öğretim elemanları ve öğrenciler üzerinde baskı, dayatma ve antidemokratik uygulamaların bulunmadığı, bilimsel bilginin üretildiği araştırma ve öğretim faaliyetlerinin esas olduğu kurumlar haline getirilecektir."**

Bu program metninden çıkartabileceğiniz sonuçları şu biçimde sıralamak mümkündür:

- **YÖK, üniversitelerin yönetsel özerkliğine ve akademik özgürlüğe engel oluşturacak denli, üniversitelerin yönetimine, denetimine, bilimsel özgürlüğe engel oluşturmaktadır.**
- **YÖK ve yükseköğretim sistemi, öğretim elemanları ve öğrenciler üzerinde baskı, dayatma ve antidemokratik uygulamaların egemen olduğu bir alandır.**
- **Varolan üniversiteler, bilimsel bilginin üretildiği, araştırma ve öğretim faaliyetlerinin esas olduğu kurumlar özelliğini taşımamaktadır.**

Eğer saptamalarınız bu yönde ise ve bu saptamalar, ön-kör yargılara dayalı değil de, somut verilerle destekleniyorsa ve bunda içtenlikli iseniz, yapmanız gereken çok yalın bir biçimde, YÖK Sistemini bütünüyle ters-yüz etmek, yada bütünüyle ortadan kaldırmak olmalıdır.

AKP ve öncesi Hükümetler (ANAP,DYP-SHP, Refah-Yol, DSP-ANAP-MHP ve ötekiler) YÖK düzeni ile üniversite özerkliğinin ve akademik özgürlüğünün olamayacağı doğrusunu söylemişler, ancak uygulamada bunun gereklerini yapma yerine, YÖK ve Üniversiteleri kendi güdümlerine alarak, akademiya dünyasına da hükmetmek istemişlerdir. Cumhuriyetin başlangıcından bu yana

gerçekleşemeyen bu düşün, günümüzde AKP eliyle gerçekleşmekte olduğu gerçeğinin herkes tarafından görülmesinde büyük yarar vardır.

“ AKP'nin YÖK Sistemi ve üniversitelere bakışını kavrayabilmek için iki belgesinden daha alıntı yapmakta yarar bulunmaktadır. Bunlardan ilki, 22 Temmuz 2007 Genel Seçimleri öncesi yayımlanan “Seçim Bildirgesi” dir. Bu bildirgede üniversite konusunda topluma sunulan ereklere şu biçimde sıralayabiliriz:

- **Üniversiteler yenilikçi ve eleştirel bir bakış açısı ile bilgi üreten, bu bilgiyi yayan ve kaliteli insan gücü yetiştiren kurumlardır.**
- **Üniversiteler, toplumun ihtiyaçlarına cevap vermek için çalışır, değerlerimizi koruyup yaşatır, ürettiği bilimsel bilgi, teknoloji ve nitelikli insan gücüyle toplumun geleceğini doğrudan etkiler.**
- **AKP, üniversitelerin sağlık, eğitim, çevre, enerji, kentsel gelişim, uluslararası ilişkiler, ekonomi, savunma ve ulusal güvenlik gibi alanlarda stratejik öneme sahip olduğuna inanmaktadır.**
- **Yükseköğretim sistemimiz, karşı karşıya olduğu yapısal sorunlar nedeniyle, Türkiye'nin küresel rekabet gücüne beklenen düzeyde katkıda bulunamamaktadır. Ülkemizdeki üniversite sistemi, bilgi ekonomisinin gerektirdiği kaliteli insan gücünün yetiştirilmesi, sosyal yapının güçlendirilmesi, eleştirel düşünce ve demokratik değerlerin yaygınlaştırılması gibi alanlarda toplumsal beklentileri karşılayabilmek için bir dizi yeniliğe ihtiyaç duymaktadır.**
- **AKP yükseköğretim sistemine uluslararası bir perspektifle bakmakta ve üniversitelerimizin uluslararası standartlara kavuşmasını zorunlu görmektedir. Bu sebeple, üniversitelerimizin yönetim ve öğretim politikalarında dışa açık, köklü bir değişim gerekmektedir.**
- **Üniversitelerimizdeki nitelik ve kaynak sorununun çözümü, ancak katılımcı, hesap verebilir, özerk, sorumlu ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla mümkündür. Üniversiteler, bilimsel olarak özgür, idari olarak özerk ve finansal olarak mali kaynak üreten yapılara sahip olmalıdır.**

- Türkiye'deki yükseköğretim alanının birikmiş ve birikmekte olan pek çok sorunu olduğu ve bu sorunlara müdahalenin geciktirilemez olduğu gerçeğinden hareket eden AKP, yeni dönemde üniversitelerimizin karşılaştığı sorunların ilgili paydaşların katılımı ile çözümüne öncelik verecektir. Üniversitelerimizin, yönetim ve öğretimdeki farklılaşmaları ile temayüz etmeleri desteklenecektir. Farklı insani, fiziki ve mali kaynaklara sahip olan üniversitelerimizin tek tip ve tek merkezli yönetim anlayışı yerine, küresel rekabete katılabilen, dünyaya açık ve toplumun beklentilerini karşılayan dinamik kurumlar haline gelmesi sağlanacaktır.
- Üniversitelerin mali imkanları genişletilecek ve ülkemizdeki bilim insanlarının özlük hakları ve çalışma şartları iyileştirilecektir.
- Öğretim üyeleri ve araştırmacıların yurt çapında değişimine imkan veren esneklikte bir tercihe dayalı misafir öğretim üyeliği sistemi desteklenecektir.
- Yakın çevremizden başlayarak Ortadoğu, Türk Dünyası ve Avrupa Birliği ülkelerinde Türk Üniversitelerinin kampüsler açmalarına yönelik çalışmalar desteklenecektir. Aynı şekilde ülkemizin bilgi birikimine, insan sermayesine ve üniversitelerimizin rekabet gücüne katkıda bulunmak amacıyla dünyanın saygın üniversitelerinin Türkiye'de kampus açmalarına imkan veren düzenlemeler desteklenecektir.”

İkinci belge, 60. Hükümet Programıdır. Seçim bildirgesindekilere ek olarak şunlar dile getirilmektedir :

- Üniversitelerimizin uluslararası standartlara kavuşması için yönetim ve öğretim programlarında dışa açık köklü bir değişim gerekmektedir.
- Üniversitelerimizdeki nitelik ve kaynak sorununun çözümü, ancak katılımcı, hesap verebilir, özerk, sorumlu ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla mümkündür.
- Üniversiteler bilimsel olarak özgür, idari olarak özerk ve finansal olarak mali kaynak üretebilen yapılara sahip olmalıdır.

- **Yeni dönemde, üniversitelerimizin karşılaştığı sorunların ilgili paydaşların katılımı ile çözümüne öncelik verilecektir.**
- **Farklı insani, fiziki ve mali kaynaklara sahip olan üniversitelerimizin tek tip ve tek merkezli yönetim anlayışı yerine küresel rekabete katılabilen, dünyaya açık ve Türk Toplumunun beklentilerini karşılayan dinamik kurumlar haline gelmesi sağlanacaktır.”**

AKP'nin gerek 2007 Temmuz Genel Seçim Bildirgesinden ve gerekse bu seçim sonrası kurduğu 60. Hükümet Programından, 2002-2007 Hükümet döneminde, amaçladıklarını gerçekleştiremediği, sistemin ve yapının sürmekte olduğunu gözlemekteyiz. 2002 tarihli Program ile 2007 tarihli Seçim Bildirgesi ve Hükümet Programında aynı olgu ve sorunların yinelenmesi bunun en yalın kanıtını oluşturmaktadır. Yine akademik özgürlük ve yönetsel özerklik “Godot”u bekler gibi”, sözel olarak beklenmekte. AKP ve Hükümeti, özerk ve demokratik üniversite modelini oluşturmak yerine, akıl almaz bir popülist yaklaşımla, “dağda-taşa” üniversite kurmakta ve özellikle vakıf yükseköğretim kurumlarının kurulmasını özendirilmektedir, desteklemektedir”. Bu Tasarı ile, 34 yıldan beri akademiya topluluğu üzerinde sürdürülen baskılamanın, artırılarak yasalaştırılmasından başka bir anlam taşımamaktadır.

4. Anayasa, yasa ve yüksek yargı kararlarına göre yasa ile düzenlenmesi gereken bir alan olan “yükseköğretim kurumları yönetici, öğretim elemanı ve memurları disiplin suç ve cezaları ile disiplin işlemleri alanı”nın, AYM'nin 14.01.2015 günlü kararı ile, **34 yıllık zorbalıktan ve keyfilikten kurtarılmasının fırsata dönüştürülerek, akademiya topluluğunun özgürleştirilmesi, yönetime ve denetime katılımın özendirilmesi, bilimsel alanın serbestleştirilmesi** umulur ve beklenirken, önümüze getirilen bu yasa tasarısı ile, tam tersine, varolan soluklanma alanlarının da tümü ile ortadan kaldırıldığı gerçeği ile yüzyüzeyiz.
5. Akademiya topluluğunun “**suç üretim merkezi**” olarak algılanması ve bu merkezin “baskılanması” gereğinin kanıtını oluşturan düzenleme, 21.08.1982'den bu yana yürürlükte tutulan ve AYM, Danıştay ve İdare Mahkemeleri kararlarının bunu “**yasa dışı/hukuk dışı**” olarak ilan etmesi ortada iken sürdürülen “**Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği(DY)**”nde görülmektedir. 1999 ve 2014'de iki kez kimi maddeleri değiştirilen/kaldırılan DY'nde, Yönetmeliğin baskılamak istediği akademiya dünyasının işleyebileceği

suç sayısı “65”, akademiya çalışanlarına uygulanacak ceza sayısı, adli suç ve cezaları bir yana bırakırsak, “5” olarak yer alırken, yasa ile getirilmek istenilen suç adedi “70”, ceza sayısı ise “6” ya çıkartılmış bulunmaktadır. Gönderme yapılan ve göz önüne alınması önerilen DMY(657)’de yaptırma konu kılınan suç sayısı 53, ceza sayısı ise 5’dir. Baskılama ve sindirme iştahasının gemi azıya almasını, yalnızca suç ve ceza sayısı ile açıklama yetersiz kalır. Bunun belirginleşmesini disiplin amir ve kurulları ile disiplin işlemlerindeki kimi düzenlemelerde görebilmemiz mümkündür:

A-1. TASARININ 53/a MADDESİ DÜZENLEMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİMİZ:

Tasarıda YÖK Başkanı, üst kuruluşlar, rektör ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve 50/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan eylem ve işlemler ile ilgili olarak öğretim elemanlarının disiplin amiri olarak tanımlanmaktadır. Oysa ki, 2547 Sayılı Yasanın Üçüncü Bölümünün başlığı “**Üst Kuruluşlar: Yükseköğretim Kurulu**”dur. Bu bölümün altında yer alan 6 ncı madde YÖK Başkanının sorumluluğunu ; “**Yasa ve yönetmelik hükümleriyle, YÖK Genel Kurul ve Yürütme Kurulu kararlarının uygulanması**” olarak tanımlarken, görev ve yetkilerini “**Kurulu temsil etme ve seçimi Kurula verilen akademik personelin ve öteki kişilerin atamalarını yapmak**” olarak sınırlamıştır. Yani, YÖK Başkanının disiplin amiri olarak görev ve yetkisi bulunmamaktadır. Hele hele, YÖK Başkanının öğretim elemanlarının kimi eylem ve işlemlerinden ötürü, üniversitenin disiplin amiri olan rektör yerine, disiplin amiri kılınmasını anlamak mümkün değildir. Bu olsa olsa, sistemin kendi atadığı rektörlere bile güvenmediğini ortaya koymaktadır. Eğer Tasarı, Türk Yükseköğretim Sistemi içinde yer alan herkesi kapsayacak ise, 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan eylem ve işlemler ile ilgili olarak, neden YÖK Başkanı, yalnızca öğretim elemanları için “**özel savcı, özel yargıç ve özel infazcı**” kılınmak istenmektedir?

Yükseköğretim üst kurulları ile kurumlarında iki tür çalışan bulunmaktadır. Bunlardan öğretim elemanları, 2547 S.Yükseköğretim Yasası ile 2914 S. Yükseköğretim Personel Yasası uyarınca görev yapanlardır. Memur sıfatını taşıyan ötekiler ise, 657 S. DMY’na bağlı olarak görev yapmaktadırlar.

Bu nedenle, 2547 ve 2914 sayılı yasalara bağlı olarak çalışanlar dışında kalanların, disiplin hukuku açısından 657 Sayılı Devlet Memurları Yasası çerçevesinde düşünülmesi gerekir. 53/a maddesinin bu gerçeklere göre, yalnızca 2547 ve 2914 sayılı yasalara bağlı olarak görev yapanları kapsar olduğuna ilişkin bir eklemede bulunulması gerekmektedir.

YÖK Başkanı, yükseköğretim üst kurullarında görev yapan ve 2547 ve 2914 sayılı yasaları kapsamına girenlerin disiplin amiri olarak tanımlanmalıdır. 2547 S. Yasanın "**Yükseköğretim Kurulunun Görevleri**" başlıklı 7 inci maddesinin (I) fıkrası "**rektörlerin disiplin işlerini kovuşturmak ve karara bağlamak**" olduğundan, Devlet Üniversitesi Rektörleri açısından disiplin amirinin, Yükseköğretim Kurulu olarak tanımlanması, bu karışıklığı önleyecektir.

Bu madde ile ilgili olarak yapacağımız bir başka öneri de, "**disiplin amiri**" yanı sıra, "**atamaya yetkili amir**" kavramının eklenmesidir. Çünkü, devlet üniversitelerinde atamaya yetkili tek kimse, rektördür. Disiplin amiri eli ile başlatılacak ve sonlandırılacak soruşturma sonrasında, verilen kararları kim yürürlüğe koyacaktır? Vakıf üniversitelerinde ve bağımsız vakıf MYO müdürlerini ve çalışanlarını atama ve işlerine son verme yetkisi üniversite mütevelli heyetindedir. Örneğin, ister devlet ve isterse vakıf yükseköğretim kurumlarında 657 sayılı Yasaya ve gerekse İş Yasasına göre çalışan personelin disiplin cezalarını, birim sekreteri yada genel sekreter mi işleme koyacaktır? Verilen disiplin cezalarının, disiplin amirinin önerisi üzerine, atamaya yetkili amir yada kurullar eliyle uygulanacağı hükmünün yasada yer alması bu karmaşayı önleyeceği gibi, önerilen cezanın, atamaya yetkili amirin süzgecinden geçmesi yararını da sağlayacaktır.

Türk Yükseköğretim Sistemi içinde vakıf yükseköğretim kurumlarının sayısı ve içerdiği öğretim elemanı, çalışanları ve öğrencileri giderek artmaktadır. Artık bunların, 2547 S.Yükseköğretim Yasası içine sıkıştırılmış "EK MADDELER" ile yürütülmesi giderek zorlaşmaktadır. Yapılması gereken, özel öğretim kurumlarında olduğu gibi, vakıf yükseköğretim kurumları yasasının çıkartılmasıdır.

A-2. TASARININ 53/b MADDESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİMİZ:

Tasarının bu maddesinde; devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarında, 2547 ile 2914 S.Yasalara, 657 S. DMYN'a ve İş Yasasına göre çalışanların hepsine, uygulanacak disiplin cezaları ile bu cezaları gerektiren eylem ve işlemler düzenlenmektedir.

53/a maddesinde sıraladığımız gerekçeler doğrultusunda, farklı yasalara göre çalıştırılan kimseleri, disiplin hukuku açısından 2547 Sayılı Yasa kapsamına sokmak yanlışından vazgeçmek gerekmektedir.

Disiplin cezasını gerektiren eylem ve işlemler, tek tek sayılma yerine, 657 Sayılı DMY'na gönderme yapılmanın ötesinde, cezaya konu çeşitli eylem ve işlemler (uyarı cezasını gerektirir 3, kınama cezasını gerektirir 13, aylıktan/ ücretten kesme cezasını gerektirir 11,kademe ilerlemesinin durdurulmasını gerektirir 8,kamu görevinden çıkarma cezasını gerektirir 7 ek eylem ve işlem) eklenmektedir.

Farklı yasaya göre çalışan kimseleri aynı disiplin hukuku içine almanın neden olduğu karmaşa burada da görülmektedir. Tasarı, ister 2547 ve 2914 Sayılı Yasaya, ister 657 Sayılı Yasaya ve isterse İş Yasasına bağlı olarak çalışanların hepsini “**kamu görevlisi**” olarak tanımlamakta ve hepsine “**kamu görevlisi**” sıfatını vermektedir.

Önerilen 6 disiplin cezasından dördü tanımlanırken, uyarı ve kınama cezalarının ne anlama geldiği belirtilmemektedir.

Yine, farklı yasalara göre çalışma statüsü içinde olanların aynı disiplin kurallarına tabi kılınmak istenmesi, “**ücretten kesme**”, “**birden fazla ücretten kesme**” gibi, yapay cezalar ve “**kademe ilerlemesinin durdurulması**”, “**kamu görevinden çıkarma**” benzeri, vakıf yükseköğretim kurumlarında uygulananması olanaksız disiplin cezası üretimine neden olmuştur.

Tasarı ile, kamu görevinden çıkarma cezasına gerektiren ve 657 Sayılı DMY'ndaki sıralanan eylem ve işlemlere ek olarak; “**bölücü amaçlarla veya terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek**” ile “**kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak**” suçları getirilmiştir. Üretilmek istenilen disiplin suçlarından olan “**kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak**” suçunun işlenmesinin olanağı bulunmamaktadır. Böyle bir suçun işlenmesi, öncelikle Siyasal Partiler Yasasına göre mümkün değildir. “**Bölücü amaçlarla veya terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek**” suçu ise, Terörle Mücadele Yasası ve bizzat 53/c maddesi ile düzenlenmiş ve doğrudan Cumhuriyet Savcılıklarının görev alanına giren suçlardan olup, ortaya çıkartılması özel uzmanlık ve kesinleşmiş yargı kararına bağlanması gereken bu türden bir suçun, disiplin suçları arasına katılmasının, akademiya topluluğunu terörize etme amacı taşıdığını ve barış çağrısı yapan bildiri sahiplerine yönelik olarak getirildiği düşüncesini taşımaktayız. Eylem ve işlemin gerçekleştirildiği sırada, ceza konusu kılınmayan bir eylemin, sonradan,yasa maddesine dönüştürülmesinden sonra disiplin suç ve cezasına konu kılınması ise,evrensel hukuk kuralına aykırılık oluşturmaktadır.

“Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası” na konu kılınan “görevin yerine getirilmesinde dil,ırk,renk,cinsiyet,siyasi düşünce,felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar yada zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak” ile, “kamu görevinden çıkarma cezasına gerektiren” suçlar arasında yer verilen “kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak” eylem ve işlemlerinin nerede başlayıp,sonlandığı belli olmayan, toplu suçlamalardandır.Bunlardan ilki,yine, 53/c maddesi uyarınca Cumhuriyet Savcılarının görev alanına girmektedir. 53/c maddesinin (7) inci bendini buraya aktarmak isteriz: **İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar, öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükün, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot, işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde, yukarıda yazılı usuller uygulanmaz; bu hallerde kovuşturmayı Cumhuriyet Savcısı doğrudan yapar”.**

İkincisi ise, toplulaştırılmış bu eylemin açık ve anlaşılır biçimde, somutlaştırılması gerekmektedir.

TASARININ 53/c MADDESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİMİZ: Tasarı ile, 53/c fıkrasının birinci paragrafında **“ileri sürülen suçlar hakkında”** deyiimi; **“ileri sürülen suçlar hakkında yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi yada doğrudan soruşturma başlatılması halinde”** ile (2) numaralı bendinin (b) alt bendinde ise, **“üniversite”** deyiimi, **“devlet ve vakıf yükseköğretim kurumu”** deyiimi ile değiştirilmektedir.

53/c maddesi **“Ceza soruşturması usulü”** başlığını taşımakta ve ilk soruşturma ile son soruşturma kararının alınması yöntemini düzenlemektedir. Getirilmek istenilen değişiklik ise, ceza soruşturmasını **“yetkili makamlarca başlatılan inceleme sonucuna”** bağlamaktadır. Bu yetkili makamların kim yada hangi kurul olduğu boşlukta bırakılarak, belirsizlik yaratılmaktadır.

Vakıf yükseköğretim kurumlarının ve bu kurumlarda özel hukuk kurallarına göre görev alanların, kamu hukuku alanına sokulmaması gerektiğine ilişkin önceki görüş ve önerilerimiz, bu değişiklik için de geçerlidir.

B. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASINA “DİSİPLİN SORUŞTURMASI VE SAVUNMA HAKKI” BAŞLIKLI 53/A MADDESİ İLE İLGİLİ DÜZENLEMESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLERİMİZ

Öncelikle disiplin işlemlerinde görev alacak ve yetki kullanacak amir ve kurulların tanımı yapılmalıdır. Atamaya Yetkili Amir, Disiplin Amiri, Soruşturmacı tanımları belirlenmelidir.

Disiplin amiri, disiplin işlemlerinin başlatılması ve yürütülmesinden sorumlu olmalıdır. Disiplin cezası, disiplin soruşturmasının tamamlanması sonrasında, atamaya yetkili kurul yada atamaya yetkili amir tarafından verilmelidir.

Taslağın getirdiği 53/A maddesinin (a) fıkrasında disiplin soruşturmasının, disiplin amiri tarafından yazılı olarak başlatılacağı yer almakta, (c) fıkrasında ise, soruşturmayı disiplin amirinin kendisinin de yapabileceği hükmüne yer verilmektedir. Disiplin amiri, soruşturmacının raporu sonrasında, zanlının doğrudan savunmasını alma yada ö Disiplin Kuruluna taşıyan kimse olup, aynı zamanda gerekir ise, bu kurulun başkanıdır. Bu sıfatları ile, hem iddianameyi hazırlayan, hem de savunmayı değerlendiren yada kurulda başkanlık etmesi, disiplin işlemlerinin tek kişi(disiplin amiri) ile başlatılıp, sonuçlandırılması gibi bir durum yaratacaktır.

Bu nedenle, soruşturma eylemi ile, karar sürecini birbirinden ayırmak gerekmektedir. Bunun da yolu, soruşturmanın, disiplin amiri dışında biri eliyle yürütülmesidir.

Soruşturma süresi, kesin olarak belirtilmeli ve sınırlanmalıdır. İki aylık olarak tanımlanan soruşturma süresi, sudan nedenlerle, ikinci, üçüncü ve hatta daha fazla uzatılabilmektedir. Bu ise, atılı suç konusunun aydınlatılması ve gerçeğin ortaya çıkartılmasını amaçlaması gereken soruşturmayı soruşturulan üzerinde ucu açık bir baskılama ve belirsizliğe dönüştürmektedir. Yanısıra, soruşturma süresinin uzatılması, iş verimliliğini de çökertmektedir. Bunun önüne geçmek için, soruşturma süresinin, en fazla bir kez,nesnel gerekçelerle uzatılabileceği maddeye eklenmelidir. Emeklilik, görevden kendi isteği ile ayrılma sonrasında, kamu görevinde değil de, özel hukuka bağlı kurumlarda çalışmasının önünü kesecek, örneğin, aylıktan yada ücretten kesme yada kademe ilerlemesinin durdurulması yada birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanması nasıl olacaktır? A kurumundan, B kurumuna geçmiş olan yada kademe ilerlemesinin olmadığı bir kurumda çalışmaya başlayan biri hakkında, önceden verilmiş olan maaş/ücret kesim cezasını, A kurumu

adına yada kendi hesabına B kurumu mu kesecek yada kademe ilerlemesinin durdurulması cezası nasıl uygulanabilecektir?

Bütün bu çıkmazların ortadan kaldırılması için, kamu kurum çalışanı olmayan ve özel hukuk kurallarına göre çalışanların, bu Taslaktan çıkartılması gerekmektedir.

(o) fıkrasında bir işlem ve eylem için ikinci kez ceza verilmesi yasalaştırılmak istenmektedir. Bir işlem ve eyleme tek ceza verilir. Gönderme yapılan ve sınımlan 657 S.Y.ya bağlı kamu görevlileri için olmayan çifte cezalandırmanın, yükseköğretim kurumları çalışanları için getirilmesi, yasa önünde eşitlik ilkesine aykırıdır.

Maddenin **"Savunma Hakkı Kapsamında Gözetilecek Hususlar Şunlardır"** diye bir düzenleme getirilmesi yasa tekniğine aykırı olup, bunların Yönetmeliğe aktarılmasında yarar vardır. Bu anımsatmayı yaptıktan sonra, önerilen maddede **"ifade verme"** ile **"savunma yapma"** ve bunların kimlere yönelik olacağı konusunda da kafa karışıklığı sırtılmaktadır.

Soruşturmacı, atılı suç konusunun açıklığa kavuşturulması ve atılı suç ile soruşturulan zanlının ilişki ve sorumluluğunun nesnel olarak, tanıklık ve kanıtlara dayandırılması ile ödevlidir. Bu nedenle görevi, savunma almak değil, ifade almakla sınırlıdır. Savunma, atılı suçun aydınlatılması ve sorumluluğun belirlenmesi sonrasında, disiplin amirine yada disiplin kurullarına yönelik olarak yapılır. Soruşturmacı, kanıt ve tanıkların, zanlının ifadesini değerlendirecek, bir fezleke hazırlayacak ve zanlı, bu fezleke üzerine savunmasını yapılandıracaktır. Ortada yalnız iddia varken, suç kanıtlarını ve tanıklıkları bilmeksizin, soruşturmacıya karşı nasıl savunma yapılabilir?

Bu saçmalık bilinçli biçimde yasaya eklenmiş olacak ki, ikinci bir (c) fıkrası eklenerek, **"ikinci bir savunma yapabilme"** ucubesi yaratılarak, savunma hakkı, takdire bırakılırken, 6 disiplin cezasından yalnızca **"üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası"** ile **"kamu görevinden çıkarma cezası"** için savunma olanağı verilmesi zorunluluğa dönüştürülmektedir. Yani ilk, 4 ceza için, savunma hakkının kullanımı ortadan kaldırılmaktadır. Bütün bunlar Anayasa, Ceza Yasası hükümlerine, AYM ve yüksek yargı kararlarına aykırıdır.

Bu nedenle, bu karmaşanın önüne geçme ve yargıdan dönmenin sonlanması için, soruşturmacının yalnızca ifade alabileceği, savunmanın disiplin amiri yada disiplin kuruluna karşı yapılacağı hükmü getirilmelidir.

C. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA “ZAMANAŞIMI” BAŞLIKLIL 53/C MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN UCU AÇIK KILINMASI: Varolan DY'nin 19 uncu maddesi, disiplin soruşturmasının başlatılması yetkisini; kamu görevinden çıkarma cezası dışındaki cezaları gerektiren disiplin suçlarının soruşturulması yetkisini, soruşturmaya yetkili amirin öğrenilmesinden başlayarak “bir ay”; kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren suçlar için de “altı ay” olarak ve bütün disiplin suçları için ceza verme yetkisini de “iki yıl” ile sınırlarken, Tasarının 53/C maddesi ile bu süreler, bütün suçlar için soruşturma yetkisini “altı ay”a çıkartmakta, ceza verme yetkisini, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ceza yetkisini “altı yıla” genişletmektedir.

Burada yasa tasarısı sunucusunun özensizliğini ele veren bir saptamada bulunmak isterim. Maddenin üçüncü fıkrasında “**Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması yada kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması halinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri (6 yıl) yeniden işlemeye başlar**” denilmektedir. Böylece bilimsel bir eser yada yayım yapmanın sürekli disiplin işlemine konu kılınması, sanırım ki, dünyanın da, evrenin de hiçbir yerinde, süregiden suça dönüştürülmesi akla ziyan olarak değerlendirilir.

Anayasal güvence altında görev yapan öğretim elemanları, zamanaşımı açısından, ucu açık hale getirilerek, sürekli disiplin baskısı altına alınmak istenirken, böyle bir güvenceden yoksun ve 657 S.Yasaya bağlı olarak çalışanlar için oluşturulan zamanaşımı daha ehveni şerdir. 657 S.Yasanın 127 inci maddesini buraya aktarıyorum: **(Değişik: 12/5/1982 - 2670/33 md.) Bu Kanunun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;**

- 1) Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında bir ay içinde disiplin soruşturmasına,
- 2) Memurluktan çıkarma cezasında altı ay içinde disiplin kovuşturmasına, başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar”.

Bir başka çarpıklık ve yargı kararlarını dolanmak, 53/C maddesinin dördüncü fıkrasında yasalaştırılmak istenmektedir. Madde düzenlemesi; **“disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi halinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan zamanaşımı (2 - 6 yıl yada sürekli) süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması halinde, en geç üç ay içerisinde, karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir”** denilmektedir. Yani, yargı sizi aklasa ve verilen disiplin cezasını hukuka ve yasaya uyarlı görmese ve mahkum etse bile, disiplin amirinin, süper savcı-yargıç YÖK Başkanı ile YÖK-YDK'dan yakanızı kurtarmanızın önü kapatılmak, yargı kararı uygulanamaz kılınmaktadır. İşin ilginç yanı, Tasarının, bir önceki fıkrada belirlediği soruşturma yetkisi ile ceza verme yetkisinin sınırları, dördüncü fıkra ile ortadan kaldırılmaktadır.

Zamanaşımı, şüpheliler hakkında disiplin silahının sürekli kılınmamasını ve eğer gerçekte bir disiplin cezasına konu suç işlenmiş ise, bunun tez elden soruşturularak, gerçeğin en kısa zamanda ortaya çıkartılmasını sağlamaktır. Bu nedenle işin savsaklanmaması ve çalışanlar üzerinde demoklasin kılıcı gibi sallandırılmaması amacını taşır. Tasarı ile getirilmek istenilen düzenleme bunun tam tersini gerçekleştirmek amacına yönelik olup, akademiya dünyasının biatının sürekliliğine dönüktür.

D. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA “DİSİPLİN CEZASI VERME YETKİSİ” BAŞLIKLILIK 53/Ç MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Disiplin hükümleri içinden, özel hukuk kurallarına bağlı vakıf üniversitesi çalışanlarının çıkartılması, karmaşayı ve ucube düzenlemeler yapılmasının önünü kesecektir.

Bunun yanı sıra asıl önem taşıyan düzenleme, YÖK Başkanının, kimi işlem ve eylemler için, hem devlet ve hem de vakıf üniversitesi öğretim elemanları için **“süper disiplin amiri”** sıfatı ile görev ve yetkilendirilmesidir (53/Ç-e). Madde ile Üniversite yönetimine güvensizlik son sınıra taşınarak sergilenmektedir. Maddede sayılan kimi suçlar için, üniversitesi tarafından başlatılan ve sonuçlandırılan soruşturma raporu, YÖK Başkanlığına gönderileceği, kınama cezası, üniversitesi disiplin amiri yada atamaya yetkili amir yada kurula bırakılmayıp, YÖK Başkanı, kademe ilerlemesinin durdurulması yada birden fazla ücretten kesme cezası, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ile kamu görevinden çıkarma cezası verme yetkisi Yüksek Disiplin Kuruluna aktarılmaktadır.

Ucube bir düzenleme ise, ceza verme yetkisi Tasarıda “disiplin amiri yada disiplin kurulu” olarak belirtilmiş olmasına karşın, bunlara kendi ret kararlarına karşın, kendi ret gerekçesine göre yeni bir disiplin işlemleri yaratılmasını hüküm altına almıştır.

E. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA “DİSİPLİN CEZASI VERİLMESİNDE UYGULANACAK TEMEL İLKELER” BAŞLIKLIL 53/D MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

İlkelerden ilki; “aynı eylem ve işleme birden fazla disiplin cezası verilemez, birden fazla ceza gerektirmesi durumunda en ağır cezanın verileceği ” kuralıdır.

İkincisi; “disiplin cezası verilmesine neden olmuş eylemin cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içerisinde yinelenmesinde yada aynı cezayı gerektiren farklı eylemler nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulanmasında, bir derece ağır ceza uygulanacağı” kuralıdır.

Üçüncüsü; “geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan yada ödül, başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında, bir derece alt ceza uygulanabilir” kuralıdır. **KURALIN UYGULANABİLİR KILINMASI, CEZA VERMEYE YETKİLİ MAKAMIN GÖNLÜNE TERKEDİLMESİ, DANIŞTAY TARAFINDAN (D.8.D.1987/1476 E., 1989/734 K.) “SİCİLLERİNİN İYİ OLDUĞU ANLAŞILAN BİRİNE, BİR ALT CEZA VERİLMESİ GEREKİR. BU YAPILMAKSIZIN VE İYİ HAL GÖZETİLMEKSİZİN ÖNERİLEN CEZANIN VERİLMESİNDE HUKUKA UYARLIK BULUNMAMAKTADIR” DENİLEREK BOZMA GEREKÇESİ KILINMAKTADIR. BU NEDENLE BİR ALT CEZA UYGULANARLIĞIN KESİNLEŞTİRİLMESİ GEREKMEKTEDİR.**

Dördüncüsü; “kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezası, kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise, alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası” kuralıdır. BU DA İKİ AÇIDAN SORUNLU BİR DÜZENLEMEDİR. İLKİ, KAMU GÖREVLİSİ OLMAYAN VE ÖZEL HUKUK KURALINA BAĞLI OLARAK ÇALIŞAN VAKIF YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARI ÇALIŞANLARA NASIL UYGULANABİLECEĞİDİR. İKİNCİSİ

İŞE, AĞIRLAŞTIRILMIŞ CEZA UYGULAMASININ, EYLEMİN BU TÜRDE AĞIR BİR CEZAYI GEREKTİRMEMESİDİR. BU KONUDA DA DANIŞTAY'IN KARARI FARKLILIK GÖSTERMEKTEDİR. DANIŞTAY 8.D. 1993/1293 e., 1994/680 K.'DA "DİSİPLİN SUÇUNUN YİNLENMESİNDE BİR DERECE AĞIR CEZA VERİLMESİ, HER SUÇ İŞLENİŞİNDE ÖNCEKİ CEZANIN BİR ÜSTÜ CEZANIN VERİLECEĞİ ANLAMINA GELMEZ. ÖRNEĞİN AYLIKTAN KESME CEZASININ YERİNE, BİR SONRAKİ BENZER BİR SUÇ İÇİN, KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI YADA KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI YERİNE, KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARILMASI CEZASI VERİLEMEZ. VERİLMESİ GEREKEN CEZA, İŞLENİLEN SUÇUN NİTELİĞİ HANGİ CEZAYI GEREKTİRİYORSA, BU CEZANIN (AYLIKTAN KESMENİN, KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI) BİR DERECE AĞIRININ VERİLMESİ OLARAK UYGULANMASI GEREKMEKTEDİR".

DÜZENLEMENİN YÜKSEK YARGI KARARI UYARINCA, AÇIKLIĞA KAVUŞTURULMASI GEREKMEKTEDİR.

188

Beşincisi; "sayılan disiplin suçu benzerlerine, aynı türden disiplin cezasının verileceği" kuraldır. **BU KURAL, SUÇTA YASALLIK İLKESİ ve bu ilkenin zorunlu sonucu olan KİYAS YASAĞI ve BELİRLİLİK İLKESİNE" AYKIRILIK OLUŞTURMAKTADIR. HANGİ EYLEMLERİN SUÇ OLUŞTURDUĞU, SUÇUN UNSURLARI İLE BİRLİKTE YASA İLE DÜZENLENMESİ GEREKMEKTEDİR. Bu nedenle AYM, 19.04.1988'de 1988/8 nnumaralı kararın; "...YÖNETİM, YASAL BELİRLEME VE DAYANAK OLMADAN HERHANGİ BİR DAVRANIŞIN YAPTIRIM GEREKTİRDİĞİNİ TAKDİR EDİP, KENDİ YETKESİ İLE KURAL KOYAMAZ. YÖNETSEL YAPTIRIMLAR, YÖNETİMİN KARAR VE İŞLEMLERİNİN DENETİMİ EN ZORUNLU OLANLARINDANDIR. SUÇ VE CEZALAR ANAYASAYA UYGUN OLARAK YASAYLA KONULABİLİR. YÖNETİM KENDİLİĞİNDEN SUÇ VE CEZA YARATAMAZ. KANUNSUZ SUÇ VE CEZA OLMAZ İLKESİ UYARINCA BİR HUKUK DEVLETİNDE CEZA YAPTIRIMINA BAĞLANAN HER EYLEMİN TANIMI YAPILMALI, SUÇLAR KESİN BİÇİMDE ORTAYA KONMALIDIR".**

Altıncısı; "birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde

brüt aylıklarının ¼'ü ila 1/2 'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır ile tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir” kuralıdır. DİSİPLİN HUKUKUNUN, ÖZEL HUKUK KURALINA BAĞLI OLARAK ÇALIŞANLARI KAPSAMASI, BU KURALIN DA UYGULANMASINI, DAHA BAŞLANGIÇTA ORTADAN KALDIRMAKTADIR. KAMU GÖREVLİSİ OLMAYANLARIN KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARTILMASI NASIL MÜMKÜN OLACAKTIR? AYRICA YUKARIYA ALINTILADIĞIMIZ YÜKSEK YARGI ORGANLARININ KARARLARI DA BU İLKENİN UYGULAMA BULMASINA OLANAK VERMEMEKTEDİR. HELE HELE, AYLIKTAN KESME CEZASININ, BRÜT AYLIĞIN % 25 VE % 50 OLARAK KURALLAŞTIRILMAK İSTENMESİ, ACIMAZSIZLIĞI SERGİLEMEKTEDİR.

ÖNERİLER

- SENDİKALEYLEMVE İŞLEMLERİN DİSİPLİN SORUŞTURMASI KAPSAMI DIŞINDA TUTULMASI,
- CEZA YAPTIRIMINA KONU KILINAN HER EYLEMİN TANIMI YAPILMALI, SUÇLAR KESİN BİÇİMDE ORTAYA KONULMALI;
- CEZALANDIRICI OLMA YERİNE, ORTAK YAŞAM VE ÇALIŞMA KOŞULLARININ YARATILMASI İLKESİ BENİMSENMELİ,
- VERİLEN DİSİPLİN CEZALARINDAN İKİDEN FAZLASI, İTİRAZ MAKAMLARINDAN YADA YARGIDAN DÖNEN DİSİPLİN AMİRLERİNİN GÖREVLERİNİN KENDİLİĞİNDEN SONA ERMESİ,

KURAL OLARAK GÖTİRİLMELİDİR.

F. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA “DİSİPLİN KURULLANININ TEŞEKKÜLÜ” BAŞLIKLI 53/E MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMeye İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Bu madde ile, farklı birimler açısından farklı disiplin kurulları oluşturulmaktadır:

- 1) YÜKSEK DİSİPLİN KURULU; YÖK GENEL KURULU olarak tanımlanmaktadır.

- 2) **ÜNİVERSİTE DİSİPLİN KURULU; REKTÖRÜ DIŞTA BIRAKARAK, EN KIDEMLİ PROFESÖR ÜYE BAŞKANLIĞINDA ÜNİVERSİTE YÖNETİM KURULU,**
- 3) **BAĞLI BİRİMLERİN DİSİPLİN KURULLARI; DEKAN VE MÜDÜR DIŞTA BIRAKILARAK, EN YÜKSEK ÜNVANLI ÖĞRETİM ÜYESİ YADA ÖĞRETİM GÖREVLİSİ ARASINDAN EN KIDEMLİ OLANIN BAŞKANLIĞINDA BİRİMLERİN YÖNETİM KURULLARI,**
- 4) **YÖK PERSONELİ DİSİPLİN KURULU(5 Kişilik); GENEL SEKRETER BAŞKANLIĞINDA + 1.HUKUK MÜŞAVİRİ + PERSONEL DAİRE BAŞKANI + STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI + İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRE BAŞKANI**
- 5) **ÜNİVERSİTELERARASI KURUL PERSONELİ DİSİPLİN KURULU(3 Kişilik) : Gn.Sekreter Başkanlığında + Genel Sekreter Yrd. + 1.Hukuk Müşaviri**

DİSİPLİN KURULUNDA VE YÖK-YDK UNDA YER ALAN SENDİKA TEMSİLCİLERİNİN, OYA KATILMA HAKKINDAN YOKSUN KILINARAK İŞLEVSİZ KILINMAK İSTENMESİ:

Tasarı ile 2547 S.Yasaya eklenmek istenilen 53/E maddesinin son bendi “Hakkında disiplin cezası teklif edilen ilgilinin üyesi olduğu sendika temsilcisi, ilgiliye ilişkin ceza teklifinin veya itirazının görüşüldüğü disiplin kuruluna, üyesini temsil etmek üzere katılabilir” denildikten sonra, bu katılımı, “sendika temsilcisinin disiplin kurullarında OY HAKKI BULUNMAZ” diyerek anlamsız kılmaktadır. ÇÜNKÜ OY HAKKI BULUNMAYAN KİMSENİN, KATILMADIĞI KARAR HAKKINDA KARŞIOY GEREKÇESİNİ KARARA EKLETMESİ DE SÖZ KONUSU OLMAYACAKTIR.

Bakanlar Kurulu'nun 17.9.1982 gün ve 8/5336 numaralı Kararı ile çıkartılmış bulunan “DİSİPLİN KURULLARI VE DİSİPLİN AMİRLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK” in bu konudaki düzenlemesini buraya aktarıyorum.” **Ek fıkra: 4/7/2005 – 2005/9138) Hakkında disiplin soruşturması yürütülen Devlet memurunun üyesi olduğu sendikanın temsilcisi de bu maddede belirtilen disiplin ve yüksek disiplin kurullarında yer alır. Her bir disiplin ve yüksek disiplin kurulunda görevlendirilen temsilci ilgili sendika tarafından önceden bildirilir. Bu şekilde üyesi çift**

sayıya ulaşan kurullarda oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu tarafın kararına itibar edilir.

25.6.2001 gün ve 4688 sayılı “KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI VE TOPLU SÖZLEŞME YASASI”nın “Faaliyetler, Yasaklar ve Yönetime Katılma” Başlıklı Dördüncü Kısım altındaki “Faaliyetler ve Yasaklar Sendika ve Konfederasyonların Yetki ve Faaliyetleri” başlıklı Birinci Bölüm altında yer alan 19.uncu maddesi ; (Değişik birinci fıkra: 4/4/2012-6289/14 md.) Kamu görevlileri sendikaları ile konfederasyonlar, bu Kanundaki hükümler çerçevesinde, toplu sözleşme görüşmelerinde taraf olmaya yetkilidir. Sendika ve konfederasyonlar kuruluş amaçları doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeterek aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilirler: (2) a) (Değişik: 4/4/2012-6289/14 md.) Genel olarak kamu personelinin hak ve ödevleri, çalışma koşulları, yükümlülükleri, iş güvenlikleri ile sağlık koşullarının geliştirilmesi konularında görüş bildirmek ve toplu sözleşmenin uygulanmasını izlemek üzere yapılacak çalışmalara temsilciler göndermek. b) Devlet personel mevzuatında kamu görevlilerinin temsilini öngören çeşitli kurullara temsilci göndermek... f) Üyelerinin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukukî yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak” hakkına sahiptirler.

Yine, Haziran 2012 gün ve 28310 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Görevlileri Hakem Kurulu’nun 29.5.2012 karar tarihli ve 2012/1 sayılı kararının “**Yükseköğretim Kurumları Disiplin Kurullarında Sendika Temsilcisinin Bulunması**” başlıklı 20.maddesinde, hakkında disiplin soruşturması yürütülen kamu görevlisinin üyesi olduğu sendikanın temsilcisinin, yükseköğretim kurumları disiplin kurulları ile yüksek disiplin kurullarında yer alacağı kurala bağlanmıştır. Anayasa’nın “**Toplu İş Sözleşmesi ve Toplu Sözleşme Hakkı**” başlıklı 53.maddesinde ise Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararlarının kesin ve toplu sözleşme hükmünde olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda ayrıntıları verilen Anayasa, yasa ve Bakanlar Kurulu Kararına dayalı Yönetmelikler bir arada incelendiğinde, disiplin kurullarına katılan sendika temsilcisinin, söz ve karar sahibi olarak, oylamaya katılmaktan yoksun kılınmaları mümkün değildir.

ÖNERİ:

GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ, YDK, ÜNİVERSİTE VE BAĞLI BİRİMLERİN

DK OLUŞUMU, GENEL KURUL, YÖNETİM KURULLARINA ÖZGÜLENİRKEN,

YÖK VE ÜNİVERSİTELERARASI KURUL PERSONELİ İÇİN DK ÜYELİĞİ İSE, TANIMLAMASI YAPILAN KİMİ GÖREV İLE İLİŞKİLENDİRİLMİŞTİR. BU ÜYELERİN(5VE 3) ÇOĞU PERSONEL HUKUKU İLE İLGİLİ OLAN KİMSELERDİR.

ÜNİVERSİTE VE BAĞLI BİRİMLERDE 657 SAYILI YASAYA GÖRE GÖREV YAPAN PERSONEL İÇİN İSE, FARKLI DK OLUŞUMU GÖZETİLMEMİŞTİR.

DEVLET YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ÇALIŞANLARDAN ÖĞRETİM ELEMANLARI 2547 VE 2914 SAYILI YASALARA BAĞLI OLARAK GÖREV YAPARKEN, MEMURLAR 657 SAYILI YASAYA, VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ÇALIŞANLAR İSE, ÖZEL HUKUK ÇERÇEVESİNDE GÖREV YAPMAKTADIRLAR. ÖNCELİKLE, ÖZEL HUKUK KURALLARINA GÖRE ÇALIŞANLARIN YER ALDIĞI VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUMU PERSONELİNİN KAPSAM DIŞINA ÇIKARTILMASI GEREKMEKTEDİR.

DEVLET ÜNİVERSİTESİ VE BAĞLI BİRİMLERİNDE 657 SAYILI YASAYA GÖRE ÇALIŞANLAR İÇİN DE, REKTÖRLÜK'TE, YÖK VE ÜAK PERSONELİ İÇİN OLUŞTURULAN DK BENZERİ BİR OLUŞUMUN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ GEREKİR. Bu konunun çözümü, 8/5336 Sayılı ve 657 Sayılı Yasa'nın değişik 134 üncü maddesine dayanılarak çıkartılmış olan "DİSİPLİN KURULLARI VE DİSİPLİN AMİRLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK" hükümlerine bağlı kalmadır.

G. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA "İTİRAZ" BAŞLIKLIL 53/F MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

İtiraz konusunda da, 657 Sayılı Yasaya göre görev yapanlar için, 657 Sayılı Yasadaki kurallar geçerli kılınmalı, 2547 ve 2914 sayılı yasa kapsamındaki öğretim elemanları için ise, itirazlar, önerilen biçimde düzenlenebilir.

A-1. TASARININ 53/a MADDESİ DÜZENLEMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİMİZ:

Tasarıda YÖK Başkanı, üst kuruluşlar, rektör ve bağımsız vakıf meslek

yüksekokulu müdürlerinin ve 50/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan eylem ve işlemler ile ilgili olarak öğretim elemanlarının disiplin amiri olarak tanımlanmaktadır. Oysa ki, 2547 Sayılı Yasanın Üçüncü Bölümünün başlığı “**Üst Kuruluşlar: Yükseköğretim Kurulu**”dur. Bu bölümün altında yer alan 6 ncı madde YÖK Başkanının sorumluluğunu; “**Yasa ve yönetmelik hükümleriyle, YÖK Genel Kurul ve Yürütme Kurulu kararlarının uygulanması**” olarak tanımlarken, görev ve yetkilerini “**Kurulu temsil etme ve seçimi Kurula verilen akademik personelin ve öteki kişilerin atamalarını yapmak**” olarak sınırlamıştır. Yani, YÖK Başkanının disiplin amiri olarak görev ve yetkisi bulunmamaktadır. Hele hele, YÖK Başkanının öğretim elemanlarının kimi eylem ve işlemlerinden ötürü, üniversitenin disiplin amiri olan rektör yerine, disiplin amiri kılınmasını anlamak mümkün değildir. Bu olsa olsa, sistemin kendi atadığı rektörlere bile güvenmediğini ortaya koymaktadır. Eğer Tasarı, Türk Yükseköğretim Sistemi içinde yer alan herkesi kapsayacak ise, 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan eylem ve işlemler ile ilgili olarak, neden YÖK Başkanı, yalnızca öğretim elemanları için “**özel savcı, özel yargıç ve özel infazcı**” kılınmak istenmektedir?

Yükseköğretim üst kurulları ile kurumlarında iki tür çalışan bulunmaktadır. Bunlardan öğretim elemanları, 2547 S. Yükseköğretim Yasası ile 2914 S. Yükseköğretim Personel Yasası uyarınca görev yapanlardır. Memur sıfatını taşıyan ötekiler ise, 657 S. DMY’na bağlı olarak görev yapmaktadırlar.

Bu nedenle, 2547 ve 2914 sayılı yasalara bağlı olarak çalışanlar dışında kalanların, disiplin hukuku açısından 657 Sayılı Devlet Memurları Yasası çerçevesinde düşünülmesi gerekir. 53/a maddesinin bu gerçeklere göre, yalnızca 2547 ve 2914 sayılı yasalara bağlı olarak görev yapanları kapsar olduğuna ilişkin bir eklemede bulunulması gerekmektedir.

YÖK Başkanı, yükseköğretim üst kurullarında görev yapan ve 2547 ve 2914 sayılı yasaları kapsamına girenlerin disiplin amiri olarak tanımlanmalıdır. 2547 S. Yasanın “**Yükseköğretim Kurulunun Görevleri**” başlıklı 7 inci maddesinin (I) fıkrası “**rektörlerin disiplin işlerini kovuşturmak ve karara bağlamak**” olduğundan, Devlet Üniversitesi Rektörleri açısından disiplin amirinin, Yükseköğretim Kurulu olarak tanımlanması, bu çelişikliği önleyecektir.

Bu madde ile ilgili olarak yapacağımız bir başka öneri de, “**disiplin amiri**” yanı sıra, “**atamaya yetkili amir**” kavramının eklenmesidir. Çünkü, devlet

üniversitelerinde atamaya yetkili tek kimse, rektördür. Disiplin amiri eli ile başlatılacak ve sonlandırılacak soruşturma sonrasında, verilen kararları kim yürürlüğe koyacaktır? Vakıf üniversitelerinde ve bağımsız vakıf MYO müdürlerini ve çalışanlarını atama ve işlerine son verme yetkisi üniversite mütevelli heyetindedir. Örneğin, ister devlet ve isterse vakıf yükseköğretim kurumlarında 657 sayılı Yasaya ve gerekse İş Yasasına göre çalışan personelin disiplin cezalarını, birim sekreteri yada genel sekreter mi işleme koyacaktır? Verilen disiplin cezalarının, disiplin amirinin önerisi üzerine, atamaya yetkili amir yada kurullar eliyle uygulanacağı hükmünün yasada yer alması bu karmaşayı önleyeceği gibi, önerilen cezanın, atamaya yetkili amirin süzgecinden geçmesi yararını da sağlayacaktır.

Türk Yükseköğretim Sistemi içinde vakıf yükseköğretim kurumlarının sayısı ve içerdiği öğretim elemanı, çalışanları ve öğrencileri giderek artmaktadır. Artık bunların, 2547 S.Yükseköğretim Yasası içine sıkıştırılmış "EK MADDELER" ile yürütülmesi giderek zorlaşmaktadır. Yapılması gereken, özel öğretim kurumlarında olduğu gibi, vakıf yükseköğretim kurumları yasasının çıkartılmasıdır.

A-2. TASARININ 53/b MADDESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİMİZ:

Tasarının bu maddesinde; devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarında, 2547 ile 2914 S.Yasalara, 657 S. DMYN'a ve İş Yasasına göre çalışanların hepsine, uygulanacak disiplin cezaları ile bu cezaları gerektiren eylem ve işlemler düzenlenmektedir.

53/a maddesinde sıraladığımız gerekçeler doğrultusunda, farklı yasalara göre çalıştırılan kimseleri, disiplin hukuku açısından 2547 Sayılı Yasa kapsamına sokmak yanılsından vazgeçmek gerekmektedir.

Disiplin cezasını gerektiren eylem ve işlemler, tek tek sayılma yerine, 657 Sayılı DMYN'a gönderme yapılmanın ötesinde, cezaya konu çeşitli eylem ve işlemler (uyarı cezasını gerektirir 3, kınama cezasını gerektirir 13, aylıktan/ ücretten kesme cezasını gerektirir 11,kademe ilerlemesinin durdurulmasını gerektirir 8,kamu görevinden çıkarma cezasını gerektirir 7 ek eylem ve işlem) eklenmektedir.

Farklı yasaya göre çalışan kimseleri aynı disiplin hukuku içine almanın neden olduğu karmaşa burada da görülmektedir. Tasarı, ister 2547 ve 2914 Sayılı

Yasaya, ister 657 Sayılı Yasaya ve isterse İş Yasasına bağlı olarak çalışanların hepsini “**kamu görevlisi**” olarak tanımlamakta ve hepsine “**kamu görevlisi**” sıfatını vermektedir.

Önerilen 6 disiplin cezasından dördü tanımlanırken, uyarı ve kınama cezalarının ne anlama geldiği belirtilmemektedir.

Yine, farklı yasalara göre çalışma statüsü içinde olanların aynı disiplin kurallarına **tabi kılınmak istenmesi**, “**ücretten kesme**”, “**birden fazla ücretten kesme**” gibi, yapay cezalar ve “**kademe ilerlemesinin durdurulması**”, “**kamu görevinden çıkarma**” benzeri, vakıf yükseköğretim kurumlarında uygulanması olanaksız disiplin cezası üretimine neden olmuştur.

Tasarı ile, kamu görevinden çıkarma cezasına gerektiren ve 657 Sayılı DMY’ndaki sıralanan eylem ve işlemlere ek olarak; “**bölücü amaçlarla veya terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek**” ile “**kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak**” suçları getirilmiştir. Üretilmek istenilen disiplin suçlarından olan “**kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak**” suçunun işlenmesinin olanağı bulunmamaktadır. Böyle bir suçun işlenmesi, öncelikle Siyasal Partiler Yasasına göre mümkün değildir. “**Bölücü amaçlarla veya terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek**” suçu ise, Terörle Mücadele Yasası ve bizzat 53/c maddesi ile düzenlenmiş ve doğrudan Cumhuriyet Savcılıklarının görev alanına giren suçlardan olup, ortaya çıkartılması özel uzmanlık ve kesinleşmiş yargı kararına bağlanması gereken bu türden bir suçun, disiplin suçları arasına katılmasının, akademiya topluluğunu terörize etme amacı taşıdığını ve barış çağrısı yapan bildiri sahiplerine yönelik olarak getirildiği düşüncesini taşımaktayız. Eylem ve işlemin gerçekleştirildiği sırada, ceza konusu kılınmayan bir eylemin, sonradan,yasa maddesine dönüştürülmesinden sonra disiplin suç ve cezasına konu kılınması ise,evrensel hukuk kuralına aykırılık oluşturmaktadır.

“**Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası**”na konu kılınan “**görevin yerine getirilmesinde dil,ırk,renk,cinsiyet,siyasi düşünce,felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar yada zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak**” ile, “**kamu görevinden çıkarma cezasına gerektiren**” suçlar arasında yer verilen “**kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak**” eylem ve işlemlerinin nerede başlayıp,sonlandığı

belli olmayan, toplu suçlamalardandır. Bunlardan ilki, yine, 53/c maddesi uyarınca Cumhuriyet Savcılarının görev alanına girmektedir. 53/c maddesinin (7) inci bendini buraya aktarmak isteriz: **İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar, öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükun, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot, işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde, yukarıda yazılı usuller uygulanmaz; bu hallerde kovuşturmayı Cumhuriyet Savcısı doğrudan yapar**".

İkincisi ise, toplulaştırılmış bu eylemin açık ve anlaşılır biçimde, somutlaştırılması gerekmektedir.

TASARININ 53/c MADDESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİMİZ:

Tasarı ile, 53/c fıkrasının birinci paragrafında **"ileri sürülen suçlar hakkında"** deyiimi; **"ileri sürülen suçlar hakkında yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi yada doğrudan soruşturma başlatılması halinde"** ile (2) numaralı bendinin (b) alt bendinde ise, **"üniversite"** deyiimi, **"devlet ve vakıf yükseköğretim kurumu"** deyiimi ile değiştirilmektedir.

53/c maddesi **"Ceza soruşturması usulü"** başlığını taşımakta ve ilk soruşturma ile son soruşturma kararının alınması yöntemini düzenlemektedir. Getirilmek istenilen değişiklik ise, ceza soruşturmasını **"yetkili makamlarca başlatılan inceleme sonucuna"** bağlamaktadır. Bu yetkili makamların kim yada hangi kurul olduğu boşlukta bırakılarak, belirsizlik yaratılmaktadır.

Vakıf yükseköğretim kurumlarının ve bu kurumlarda özel hukuk kurallarına göre görev alanların, kamu hukuku alanına sokulmaması gerektiğine ilişkin önceki görüş ve önerilerimiz, bu değişiklik için de geçerlidir.

H. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASINA "DİSİPLİN SORUŞTURMASI VE SAVUNMA HAKKI" BAŞLIKLILIKLI 53/A MADDESİ İLE İLGİLİ DÜZENLEMESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLERİMİZ

Öncelikle disiplin işlemlerinde görev alacak ve yetki kullanacak amir ve kurulların tanımı yapılmalıdır. Atamaya Yetkili Amir, Disiplin Amiri, Soruşturmacı tanımları belirlenmelidir.

Disiplin amiri, disiplin işlemlerinin başlatılması ve yürütülmesinden sorumlu olmalıdır. Disiplin cezası, disiplin soruşturmasının tamamlanması sonrasında, atamaya yetkili kurul yada atamaya yetkili amir tarafından verilmelidir.

Taslağın getirdiği 53/A maddesinin (a) fıkrasında disiplin soruşturmasının, disiplin amiri tarafından yazılı olarak başlatılacağı yer almakta, (c) fıkrasında ise, soruşturmayı disiplin amirinin kendisinin de yapabileceği hükmüne yer verilmektedir. Disiplin amiri, soruşturmacının raporu sonrasında, zanlının doğrudan savunmasını alma yada ö Disiplin Kuruluna taşıyan kimse olup, aynı zamanda gerekir ise, bu kurulun başkanıdır. Bu sıfatları ile, hem iddianameyi hazırlayan, hem de savunmayı değerlendiren yada kurulda başkanlık etmesi, disiplin işlemlerinin tek kişi(disiplin amiri) ile başlatılıp, sonuçlandırılması gibi bir durum yaratacaktır.

Bu nedenle, soruşturma eylemi ile, karar sürecini birbirinden ayırmak gerekmektedir. Bunun da yolu, soruşturmanın, disiplin amiri dışında biri eliyle yürütülmesidir.

Soruşturma süresi, kesin olarak belirtilmeli ve sınırlanmalıdır. İki aylık olarak tanımlanan soruşturma süresi, sudan nedenlerle, ikinci, üçüncü ve hatta daha fazla uzatılabilmektedir. Bu ise, atılı suç konusunun aydınlatılması ve gerçeğin ortaya çıkartılmasını amaçlaması gereken soruşturmayı soruşturulan üzerinde ucu açık bir baskılaya ve belirsizliğe dönüştürmektedir. Yanısıra, soruşturma süresinin uzatılması, iş verimliliğini de çökertmektedir. Bunun önüne geçmek için, soruşturma süresinin, en fazla bir kez, nesnel gerekçelerle uzatılabileceği maddeye eklenmelidir. Emeklilik, görevden kendi isteği ile ayrılma sonrasında, kamu görevinde değil de, özel hukuka bağlı kurumlarda çalışmasının önünü kesecek, örneğin, aylıktan yada ücretten kesme yada kademe ilerlemesinin durdurulması yada birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanması nasıl olacaktır? A kurumundan, B kurumuna geçmiş olan yada kademe ilerlemesinin olmadığı bir kurumda çalışmaya başlayan biri hakkında, önceden verilmiş olan maaş/ücret kesim cezasını, A kurumu adına yada kendi hesabına B kurumu mu kesecek yada kademe ilerlemesinin durdurulması cezası nasıl uygulanabilecektir?

Bütün bu çıkmazların ortadan kaldırılması için, kamu kurum çalışanı olmayan ve özel hukuk kurallarına göre çalışanların, bu Taslaktan çıkartılması gerekmektedir.

(o) fıkrasında bir işlem ve eylem için ikinci kez ceza verilmesi yasallaştırılmak istenmektedir. Bir işlem ve eyleme tek ceza verilir. Gönderme yapılan ve

sınımlan 657 S.Y.ya bağlı kamu görevlileri için olmayan çifte cezalandırmanın, yükseköğretim kurumları çalışanları için getirilmesi, yasa önünde eşitlik ilkesine aykırıdır.

Maddenin “**Savunma Hakkı Kapsamında Gözetilecek Hususlar Şunlardır**” diye bir düzenleme getirilmesi yasa tekniğine aykırı olup, bunların Yönetmeliğe aktarılmasında yarar vardır. Bu anımsatmayı yaptıktan sonra, önerilen maddede “**ifade verme**” ile “**savunma yapma**” ve bunların kimlere yönelik olacağı konusunda da kafa karışıklığı sırtmaktadır.

Soruşturmacı, atılı suç konusunun açıklığa kavuşturulması ve atılı suç ile soruşturulan zanlının ilişki ve sorumluluğunun nesnel olarak, tanıklık ve kanıtlara dayandırılması ile ödevlidir. Bu nedenle görevi, savunma almak değil, ifade almakla sınırlıdır. Savunma, atılı suçun aydınlatılması ve sorumluluğun belirlenmesi sonrasında, disiplin amirine yada disiplin kurullarına yönelik olarak yapılır. Soruşturmacı, kanıt ve tanıkların, zanlının ifadesini değerlendirecek, bir fezleke hazırlayacak ve zanlı, bu fezleke üzerine savunmasını yapılandıracaktır. Ortada yalnız iddia varken, suç kanıtlarını ve tanıklıkları bilmeksizin, soruşturmacıya karşı nasıl savunma yapılabilir?

198

Bu saçmalık bilinçli biçimde yasaya eklenmiş olacak ki, ikinci bir (c) fıkrası eklenerek, “**ikinci bir savunma yapabilme**” ucubesi yaratılarak, savunma hakkı, takdire bırakılırken, 6 disiplin cezasından yalnızca “**üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası**” ile “**kamu görevinden çıkarma cezası**” için savunma olanağı verilmesi zorunluluğa dönüştürülmektedir. Yani ilk, 4 ceza için, savunma hakkının kullanımı ortadan kaldırılmaktadır. Bütün bunlar Anayasa, Ceza Yasası hükümlerine, AYM ve yüksek yargı kararlarına aykırıdır.

Bu nedenle, bu karmaşanın önüne geçme ve yargıdan dönmenin sonlanması için, soruşturmacının yalnızca ifade alabileceği, savunmanın disiplin amiri yada disiplin kuruluna karşı yapılacağı hükmü getirilmelidir.

İ. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA “ZAMANAŞIMI” BAŞLIKLİ 53/C MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMeye İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN UCU AÇIK KILINMASI: Varolan DY'nin 19 uncu maddesi, disiplin soruşturmasının başlatılması yetkisini; kamu görevinden çıkarma cezası dışındaki cezaları gerektiren disiplin suçlarının soruşturulması

yetkisini, soruşturmaya yetkili amirin öğrenilmesinden başlayarak “bir ay”; kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren suçlar için de “altı ay” olarak ve bütün disiplin suçları için ceza verme yetkisini de “iki yıl” ile sınırlarken, Tasarımın 53/C maddesi ile bu süreler, bütün suçlar için soruşturma yetkisini “altı ay”a çıkartmakta, ceza verme yetkisini, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ceza yetkisini “altı yıla” genişletmektedir.

Burada yasa tasarısı sunucusunun özensizliğini ele veren bir saptamada bulunmak isterim. Maddenin üçüncü fıkrasında “**Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması yada kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması halinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri (6 yıl) yeniden işlemeye başlar**” denilmektedir. Böylece bilimsel bir eser yada yayım yapmanın sürekli disiplin işlemine konu kılınması, sanırım ki, dünyanın da, evrenin de hiçbir yerinde, süregiden suça dönüştürülmesi akla ziyan olarak değerlendirilir.

Anayasal güvence altında görev yapan öğretim elemanları, zamanaşımı açısından, ucu açık hale getirilerek, sürekli disiplin baskısı altına alınmak istenirken, böyle bir güvenceden yoksun ve 657 S.Yasaya bağlı olarak çalışanlar için oluşturulan zamanaşımı daha ehveni şerdir. 657 S.Yasanın 127 inci maddesini buraya aktarıyorum: **(Değişik: 12/5/1982 - 2670/33 md.)Bu Kanunun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;**

3) Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında bir ay içinde disiplin soruşturmasına,

4) Memurluktan çıkarma cezasında altı ay içinde disiplin kovuşturmasına, başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar”.

Bir başka çarpıklık ve yargı kararlarını dolanmak, 53/C maddesinin dördüncü fıkrasında yasalaştırılmak istenmektedir. Madde düzenlemesi; “**disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi halinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan zamanaşımı (2 - 6 yıl yada sürekli) süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması halinde, en geç üç ay içerisinde, karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin**

cezası tesis edilebilir" denilmektedir. Yani, yargı sizi aklasa ve verilen disiplin cezasını hukuka ve yasaya uyarlı görmese ve mahkum etse bile, disiplin amirinin, süper savcı-yargıç YÖK Başkanı ile YÖK-YDK'dan yakanızı kurtarmanızın önü kapatılmak, yargı kararı uygulanamaz kılınmaktadır. İşin ilginç yanı, Tasarının, bir önceki fıkra belirlediği soruşturma yetkisi ile ceza verme yetkisinin sınırları, dördüncü fıkra ile ortadan kaldırılmaktadır.

Zamanaşımı, şüpheliler hakkında disiplin silahının sürekli kılınmamasını ve eğer gerçekte bir disiplin cezasına konu suç işlenmiş ise, bunun tez elden soruşturularak, gerçeğin en kısa zamanda ortaya çıkartılmasını sağlamaktır. Bu nedenle işin savsaklanmaması ve çalışanlar üzerinde demoklasin kılıcı gibi sallandırılmaması amacını taşır. Tasarı ile getirilmek istenilen düzenleme bunun tam tersini gerçekleştirmek amacına yönelik olup, akademiya dünyasının biatının sürekliliğine dönüktür.

J. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA "DİSİPLİN CEZASIVERMEYETKİSİ" BAŞLIKLİ 53/Ç MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

200

Disiplin hükümleri içinden, özel hukuk kurallarına bağlı vakıf üniversitesi çalışanlarının çıkartılması, karmaşayı ve ucube düzenlemeler yapılmasının önünü kesecektir.

Bunun yanı sıra asıl önem taşıyan düzenleme, YÖK Başkanının, kimi işlem ve eylemler için, hem devlet ve hem de vakıf üniversitesi öğretim elemanları için "süper disiplin amiri" sıfatı ile görev ve yetkilendirilmesidir(53/Ç-e). Madde ile Üniversite yönetimine güvensizlik son sınıra taşınarak sergilenmektedir. Maddede sayılan kimi suçlar için, üniversitesi tarafından başlatılan ve sonuçlandırılan soruşturma raporu, YÖK Başkanlığına gönderileceği, kınama cezası, üniversitesi disiplin amiri yada atamaya yetkili amir yada kurula bırakılmayıp, YÖK Başkanı, kademe ilerlemesinin durdurulması yada birden fazla ücretten kesme cezası, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ile kamu görevinden çıkarma cezası verme yetkisi Yüksek Disiplin Kuruluna aktarılmaktadır.

Ucube bir düzenleme ise, ceza verme yetkisi Tasarıda "disiplin amiri yada disiplin kurulu" olarak belirtilmiş olmasına karşın, bunlara kendi ret kararlarına karşın, kendi ret gerekçesine göre yeni bir disiplin işlemi yaratılmasını hüküm altına almasıdır.

**K. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA
“DİSİPLİN CEZASI VERİLMESİNDE UYGULANACAK TEMEL
İLKELER” BAŞLIKLİ 53/D MADDESİ İLE GETİRİLEN
DÜZENLEMeye İLİŞKİN DEĞERLENDİRME**

İlkelerden ilki; “aynı eylem ve işleme birden fazla disiplin cezası verilemez, birden fazla ceza gerektirmesi durumunda en ağır cezanın verileceği ” kuralıdır.

İkincisi; “disiplin cezası verilmesine neden olmuş eylemin cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içerisinde yinelenmesinde yada aynı cezayı cezayı gerektiren farklı eylemler nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulanmasında, bir derece ağır ceza uygulanacağı” kuralıdır.

Üçüncüsü; “geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan yada ödül, başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında, bir derece alt ceza uygulanabilir” kuralıdır. **KURALIN UYGULANABİLİR KILINMASI, CEZA VERMEYE YETKİLİ MAKAMIN GÖNLÜNE TERKEDİLMESİ, DANIŞTAY TARAFINDAN (D.8.D.1987/1476 E.,1989/734 K.) “SİCİLLERİNİN İYİ OLDUĞU ANLAŞILAN BİRİNE, BİR ALT CEZA VERİLMESİ GEREKİR. BU YAPILMAKSIZIN VE İYİ HAL GÖZETİLMEKSİZİN ÖNERİLEN CEZANIN VERİLMESİNDE HUKUKA UYARLIK BULUNMAMAKTADIR” DENİLEREK BOZMA GEREKÇESİ KILINMAKTADIR. BU NEDENLE BİR ALT CEZA UYGULANIRLIĞIN KESİNLEŞTİRİLMESİ GEREKMEKTEDİR.**

Dördüncüsü; “kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezası, kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise, alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası” kuralıdır. BU DA İKİ AÇIDAN SORUNLU BİR DÜZENLEMEDİR. İLKİ, KAMU GÖREVLİSİ OLMAYAN VE ÖZEL HUKUK KURALINA BAĞLI OLARAK ÇALIŞAN VAKIF YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARI ÇALIŞANLARA NASIL UYGULANABİLECEĞİDİR. İKİNCİSİ İSE, AĞIRLAŞTIRILMIŞ CEZA UYGULAMASININ, EYLEMİN BU TÜRDE AĞIR BİR CEZAYI GEREKTİRMEMESİDİR. BU KONUDA DA DANIŞTAY'IN KARARI FARKLILIK GÖSTERMEKTEDİR. DANIŞTAY 8.D. 1993/1293 e., 1994/680 K.'DA “DİSİPLİN SUCUNUN YİNELENMESİNDE BİR DERECE AĞIR CEZA VERİLMESİ, HER

SUC İŞLENİŞİNDE ÖNCEKİ CEZANIN BİR ÜSTÜ CEZANIN VERİLECEĞİ ANLAMINA GELMEZ. ÖRNEĞİN AYLIKTAN KESME CEZASININ YERİNE, BİR SONRAKİ BENZER BİR SUC İÇİN, KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI YADA KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI YERİNE, KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARILMASI CEZASI VERİLEMEZ. VERİLMESİ GEREKEN CEZA, İŞLENİLEN SUÇUN NİTELİĞİ HANGİ CEZAYI GEREKTİRİYORSA, BU CEZANIN(AYLIKTAN KESMENİN,KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI) BİR DERECE AĞIRININ VERİLMESİ OLARAK UYGULANMASI GEREKMEKTEDİR".

DÜZENLEMENİN YÜKSEK YARGI KARARI UYARINCA, AÇIKLIĞA KAVUŞTURULMASI GEREKMEKTEDİR.

Beşincisi; "sayılan disiplin suçu benzerlerine, aynı türden disiplin cezasının verileceği" kuraldır. BU KURAL, SUÇTA YASALLIK İLKESİ ve bu ilkenin zorunlu sonucu olan **KIYAS YASAĞI** ve **BELİRLİLİK İLKESİNE**" AYKIRILIK OLUŞTURMAKTADIR. HANGİ EYLEMLERİN SUÇ OLUŞTURDUĞU, SUÇUN UNSURLARI İLE BİRLİKTE YASA İLE DÜZENLENMESİ GEREKMEKTEDİR. Bu nedenle AYM, 19.04.1988'de 1988/8 nnumaralı kararın; "**...YÖNETİM, YASAL BELİRLEME VE DAYANAK OLMADAN HERHANGİ BİR DAVRANISIN YAPTIRIM GEREKTİRDİĞİNİ TAKDİR EDİP, KENDİ YETKESİ İLE KURAL KOYAMAZ. YÖNETSEL YAPTIRIMLAR, YÖNETİMİN KARAR VE İŞLEMLERİNİN DENETİMİ EN ZORUNLU OLANLARINDANDIR. SUC VE CEZALAR ANAYASAYA UYGUN OLARAK YASAYLA KONULABİLİR. YÖNETİM KENDİLİĞİNDEN SUC VE CEZA YARATAMAZ. KANUNSUZ SUC VE CEZA OLMAZ İLKESİ UYARINCA BİR HUKUK DEVLETİNDE CEZA YAPTIRIMINA BAĞLANAN HER EYLEMİN TANIMI YAPILMALI, SUÇLAR KESİN BİÇİMDE ORTAYA KONMALIDIR**".

Altıncısı; "birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde brüt aylıklarının ¼'ü ile 1/2 'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır ile tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir" kuraldır. DİSİPLİN HUKUKUNUN, ÖZEL HUKUK KURALINA BAĞLI OLARAK ÇALIŞANLARI KAPSAMASI, BU KURALIN DA UYGULANMASINI, DAHA BAŞLANGIÇTA ORTADAN KALDIRMAKTADIR. KAMU GÖREVLİSİ

OLMAYANLARIN KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARTILMASI NASIL MÜMKÜN OLACAKTIR? AYRICA YUKARIYA ALINTILADIĞIMIZ YÜKSEK YARGI ORGANLARININ KARARLARI DA BU İLKENİN UYGULAMA BULMASINA OLANAK VERMEMEKTEDİR. HELE HELE, AYLIKTAN KESME CEZASININ, BRÜT AYLIĞIN % 25 VE % 50 OLARAK KURALLAŞTIRILMAK İSTENMESİ, ACIMAZSIZLIĞI SERGİLEMEKTEDİR.

ÖNERİLER

- SENDİKALEYLEMVE İŞLEMLERİN DİSİPLİN SORUŞTURMASI KAPSAMI DIŞINDA TUTULMASI,
- CEZA YAPTIRIMINA KONU KILINAN HER EYLEMİN TANIMI YAPILMALI,SUÇLAR KESİN BİÇİMDE ORTAYA KONULMALI;
- CEZALANDIRICI OLMA YERİNE, ORTAK YAŞAM VE ÇALIŞMA KOŞULLARININ YARATILMASI İLKESİ BENİMSENMELİ,
- VERİLEN DİSİPLİN CEZALARINDAN İKİDEN FAZLASI, İTİRAZ MAKAMLARINDAN YADA YARGIDAN DÖNEN DİSİPLİN AMİRLERİNİN GÖREVLERİNİN KENDİLİĞİNDEN SONA ERMESİ, KURAL OLARAK GÖTİRİLMELİDİR.

L. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA "DİSİPLİN KURULLARININ TEŞEKKÜLÜ" BAŞLIKLI 53/E MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMeye İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Bu madde ile, farklı birimler açısından farklı disiplin kurulları oluşturulmaktadır:

- 6) YÜKSEK DİSİPLİN KURULU; YÖK GENEL KURULU olarak tanımlanmaktadır.
- 7) ÜNİVERSİTE DİSİPLİN KURULU; REKTÖRÜ DIŞTA BIRAKARAK, EN KIDEMLİ PROFESÖR ÜYE BAŞKANLIĞINDA ÜNİVERSİTE YÖNETİM KURULU,
- 8) BAĞLI BİRİMLERİN DİSİPLİN KURULLARI; DEKAN VE MÜDÜR DIŞTA BIRAKILARAK, EN YÜKSEK ÜNVANLI ÖĞRETİM ÜYESİ YADA ÖĞRETİM GÖREVLİSİ ARASINDAN EN KIDEMLİ OLANIN BAŞKANLIĞINDA BİRİMLERİN YÖNETİM KURULLARI,

9) YÖK PERSONELİ DİSİPLİN KURULU(5 Kişilik); GENEL SEKRETER BAŞKANLIĞINDA + 1.HUKUK MÜŞAVİRİ + PERSONEL DAİRE BAŞKANI + STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI + İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRE BAŞKANI

10) ÜNİVERSİTELERARASI KURUL PERSONELİ DİSİPLİN KURULU (3 Kişilik) : Gn.Sekreter Başkanlığında + Genel Sekreter Yrd. + 1.Hukuk Müşaviri

DİSİPLİN KURULUNDA VE YÖK-YDK UNDA YER ALAN SENDİKA TEMSİLCİLERİNİN, OYA KATILMA HAKKINDAN YOKSUN KILINARAK İŞLEVSİZ KILINMAK İSTENMESİ:

Tasarı ile 2547 S.Yasaya eklenmek istenilen 53/E maddesinin son bendi "Hakkında disiplin cezası teklif edilen ilgilinin üyesi olduğu sendika temsilcisi, ilgiliye ilişkin ceza teklifinin veya itirazının görüşüldüğü disiplin kuruluna, üyesini temsil etmek üzere katılabilir" denildikten sonra, bu katılımı, "sendika temsilcisinin disiplin kurullarında OY HAKKI BULUNMAZ" diyerek anlamsız kılmaktadır. ÇÜNKÜ OY HAKKI BULUNMAYAN KİMSENİN, KATILMADIĞI KARAR HAKKINDA KARŞIOY GEREKÇESİNİ KARARA EKLETMESİ DE SÖZ KONUSU OLMAYACAKTIR.

Bakanlar Kurulu'nun 17.9.1982 gün ve 8/5336 numaralı Kararı ile çıkartılmış bulunan "DİSİPLİN KURULLARI VE DİSİPLİN AMİRLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK" in bu konudaki düzenlemesini buraya aktarıyorum." Ek fıkra: 4/7/2005 – 2005/9138) Hakkında disiplin soruşturması yürütülen Devlet memurunun üyesi olduğu sendikanın temsilcisi de bu maddede belirtilen disiplin ve yüksek disiplin kurullarında yer alır. Her bir disiplin ve yüksek disiplin kurulunda görevlendirilen temsilci ilgili sendika tarafından önceden bildirilir. Bu şekilde üyesi çift sayıya ulaşan kurullarda oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu tarafın kararına itibar edilir.

25.6.2001 gün ve 4688 sayılı "KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI VE TOPLU SÖZLEŞME YASASI" nın "Faaliyetler, Yasaklar ve Yönetime Katılma" Başlıklı Dördüncü Kısım altındaki "Faaliyetler ve Yasaklar Sendika ve Konfederasyonların Yetki ve Faaliyetleri" başlıklı Birinci Bölüm altında yer alan 19.uncu maddesi ; (Değişik birinci fıkra: 4/4/2012-6289/14 md.) Kamu görevlileri sendikaları ile konfederasyonlar, bu Kanundaki hükümler çerçevesinde, toplu sözleşme görüşmelerinde taraf olmaya yetkilidir. Sendika ve konfederasyonlar kuruluş amaçları doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeterek aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilirler: (2) a) (Değişik:

4/4/2012-6289/14 md.) **Genel olarak kamu personelinin hak ve ödevleri, çalışma koşulları, yükümlülükleri, iş güvenlikleri ile sağlık koşullarının geliştirilmesi konularında görüş bildirmek ve toplu sözleşmenin uygulanmasını izlemek üzere yapılacak çalışmalara temsilciler göndermek. b) Devlet personel mevzuatında kamu görevlilerinin temsiline öngören çeşitli kurullara temsilci göndermek... f) Üyelerinin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukukî yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak**” hakkına sahiptirler.

Yine, Haziran 2012 gün ve 28310 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Görevlileri Hakem Kurulu’nun 29.5.2012 karar tarihli ve 2012/1 sayılı kararının “Yükseköğretim Kurumları Disiplin Kurullarında Sendika Temsilcisinin Bulunması” başlıklı 20.maddesinde, hakkında disiplin soruşturması yürütülen kamu görevlisinin üyesi olduğu sendikanın temsilcisinin, yükseköğretim kurumları disiplin kurulları ile yüksek disiplin kurullarında yer alacağı kurala bağlanmıştır. Anayasa’nın “Toplu İş Sözleşmesi ve Toplu Sözleşme Hakkı” başlıklı 53.maddesinde ise Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararlarının kesin ve toplu sözleşme hükmünde olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda ayrıntıları verilen Anayasa, yasa ve Bakanlar Kurulu Kararına dayalı Yönetmelikler bir arada incelendiğinde, disiplin kurullarına katılan sendika temsilcisinin, söz ve karar sahibi olarak, oylamaya katılmaktan yoksun kılınmaları mümkün değildir.

ÖNERİ:

GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ, YDK, ÜNİVERSİTE VE BAĞLI BİRİMLERİN DK OLUŞUMU, GENEL KURUL, YÖNETİM KURULLARINA ÖZGÜLENİRKEN,

YÖK VE ÜNİVERSİTELERARASI KURUL PERSONELİ İÇİN DK ÜYELİĞİ İSE, TANIMLAMASI YAPILAN KİMİ GÖREV İLE İLİŞKİLENDİRİLMİŞTİR. BU ÜYELERİN(5 VE 3) ÇOĞU PERSONEL HUKUKU İLE İLGİLİ OLAN KİMSELERDİR.

ÜNİVERSİTE VE BAĞLI BİRİMLERDE 657 SAYILI YASAYA GÖRE GÖREV YAPAN PERSONEL İÇİN İSE, FARKLI DK OLUŞUMU GÖZETİLMEMİŞTİR.

DEVLETYÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ÇALIŞANLARDAN ÖĞRETİM ELEMANLARI 2547 VE 2914 SAYILI YASALARA

BAĞLI OLARAK GÖREV YAPARKEN, MEMURLAR 657 SAYILI YASAYA, VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ÇALIŞANLAR İSE, ÖZEL HUKUK ÇERÇEVESİNDE GÖREV YAPMAKTADIRLAR. ÖNCELİKLE, ÖZEL HUKUK KURALLARINA GÖRE ÇALIŞANLARIN YER ALDIĞI VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUMU PERSONELİNİN KAPSAM DIŞINA ÇIKARTILMASI GEREKMEKTEDİR.

DEVLET ÜNİVERSİTESİ VE BAĞLI BİRİMLERİNDE 657 SAYILI YASAYA GÖRE ÇALIŞANLAR İÇİN DE, REKTÖRLÜK'TE, YÖK VE ÜAK PERSONELİ İÇİN OLUŞTURULAN DK BENZERİ BİR OLUŞUMUN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ GEREKİR. Bu konunun çözümü, 8/5336 Sayılı ve 657 Sayılı Yasa'nın değişik 134 üncü maddesine dayanılarak çıkartılmış olan "DİSİPLİN KURULLARI VE DİSİPLİN AMİRLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK" hükümlerine bağlı kalmadır.

KM. TASARININ 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM YASASI'NA "İTİRAZ" BAŞLIKLIL 53/F MADDESİ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

İtiraz konusunda da, 657 Sayılı Yasaya göre görev yapanlar için, 657 Sayılı Yasadaki kurallar geçerli kılınmalı, 2547 ve 2914 sayılı yasa kapsamındaki öğretim elemanları için ise, itirazlar, önerilen biçimde düzenlenebilir.

N. DİSİPLİN HUKUKU KAPSAMINA VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETİCİ, ÖĞRETİM ELEMANLARI İLE ÇALIŞANLARININ DA ALINMASI;

Tasarı, 53 üncü madde kapsamına "vakıf üniversitesi yönetici ve çalışanlarını" da eklemektedir (53/a, b ve izleyen fıkraları). Oysa Anayasanın 130 uncu maddesinin son paragrafındaki tanıma baktığımızda bunun, Anayasa da değişiklik yapılmaksızın mümkünlüğü söz konusu değildir.

Anayasanın "Yükseköğretim Kurumları" başlıklı 130 uncu maddesinin son paragrafında vakıf yüksek öğretim kurumları şöyle tanımlanmaktadır: "Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, malî ve idarî konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tâbidir". Bu maddeye baktığımızda vakıf üniversiteleri yalnızca, "akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabi"

olup, MALİ VE İDARİ KONULARI, ve bu nedenle çalışanları ile ilişkilerini, yasalar çerçevesinde serbestçe yürütür kılınmıştır.

2547 S.Yükseköğretim Yasası'na da baktığımızda aynı düzenlemeyi görmekteyiz. Vakıf Üniversiteleri, 2547 S.Yasanın 2 ile 18 nci “**Ek Madde**”leri ile düzenlenmiştir. Ek Madde 2 Vakıfların, “**kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve MALİ VE İDARİ HUSUSLAR DIŞINDA, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda (2547 S.) gösterilen esaslara uymak kaydıyla...yükseköğretim kurumları...kurabilir...**” hükmünü içermektedir. Vakıf yükseköğretim kurumu tüzel kişiliğini temsil eden Mütevelli Heyet, bağlı olduğu Vakıf Yönetim Organı tarafından belirlenmektedir(Ek Madde 5). Anayasanın 130 uncu maddesinin son bendi de bu yöndedir. **YANİ ANAYASANIN VE AYNİ İÇERİKLİ 2547 S.YASASININ EK MADDE 2 ORTADA İKEN, VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ YÖNETİM SERBESTİSİNİN, ÖZERKLİĞİNİN ORTADAN KALDIRILMASI SONUCUNU DOĞURACAK DÜZENLEMELERİ YAPMAK MÜMKÜN DEĞİLDİR.**

Mütevelli Heyet; “**yükseköğretim kurumunda görevlendirilecek yöneticiler ve öğretim elemanları ile diğer personelin SÖZLEŞMELERİNİ YAPAR, ATANMALARI VE GÖREVDEN ALINMALARINI ONAYLAR... ,AYRICA VAKIFCA HAZIRLANAN YÖNETMELİK HÜKÜMLERİNE GÖRE DİĞER GÖREVLERİ YÜRÜTÜR**”(Ek Madde 5).

Yükseköğretim Kurulu'nun görev ve yetkilerini düzenleyen 2547 S. Yasanın 7 nci maddesinin, Vakıf üniversitesi konusundaki görev ve yetkileri ise(o) fıkrasında; “**Vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumlarının bu Kanun hükümlerine göre açılması hususundaki görüş ve önerilerini Milli Eğitim Bakanlığına sunmak, bu kurumlara ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunları gözetmek, denetlemek**” olarak sınırlamaktadır. YÖK'un görevi, vakıf yükseköğretim kurumlarını, kurum olarak gözetmek ve denetlemek olup, vakıf yükseköğretim kurumlarının çalışanlarını gözetmek ve denetlemek değildir.

Yukarıda alıntılanan maddelere göre;

1. **VYÖK, mali ve idari yönden bağımsız kuruluşlardır ve YÖK bu alanda yetki sahibi değildir.**

2. Bu kurumlarda çalışanlar 2914 S. Yükseköğretim Personel Yasası'na tabi olmayıp, özel hukuk kurallarına bağlı çalışanlardır. Mütevelli heyet tarafından belirlenen sözleşmeler ile atanmakta ve yine sözleşme kurallarına yada İş Yasasına bağlı olarak görevlerine son verilmektedir.

Anayasanın Kamu Hizmeti Görevlileriyle İlgili Hükümler başlığı altında yer alan 128 inci maddesi; **“Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslı ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür. Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle: 12.9.2010— 5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır. Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir”** biçiminde düzenlenmiştir. Bu kapsama girmeyen ve çalışma güvencesi bulunmayan vakıf yükseköğretim kurumları çalışanlarının, kamu personelinin tabi tutulduğu disiplin hukukuna uyarlanması, mümkün bulunmamaktadır.

3. Bunlar kamu görevlisi olmadıklarından, **“Kamu Çalışanları Sendikaları”na değil, isterlerse işçi sendikalarına üye olabilmektedir. Bu nedende bunlar hakkında “maaş kesme”, “kademe ilerlemesinin durdurulması” ile “kamu görevinden çıkarma” cezalarına muhatap olmaları mümkün değildir. Yine, Mütevelli Heyet tarafından sözleşmelerine bağlı olarak çalışanların zorlamalı olarak “ücretten kesme”, “birden fazla ücretten kesme” cezalarının uygulanma olanağı da bulunmamaktadır.**

TASARI İLE; VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUM ÇALIŞANLARININ, ÖZELLİKLE, “SÜPER SAVCI VE YARGIÇ KILINMAK İSTENİLEN YÖK BAŞKANI İLE ENGİZİSYON MAHKEMESİ BİÇİMİNE BÜRÜNDÜRÜLEN YÖK-YDK “ ZULMÜNÜN ONLAR AÇISINDAN DA YARATILMASI AMAÇLANMAKTADIR. ÖZEL HUKUK KURALLARINA GÖRE ÇALIŞANLARIN, KAMU YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ÇALIŞANLARI İLE AYNI DİSİPLİN VE CEZA İŞLEMLERİNE TABİ KILINMASI, VAKIF YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ İDARİ BAĞIMSIZLIĞINI ORTADAN KALDIRMAKTADIR.

ÖNERİLERİMİZ:

Yükseköğretim sistemi içinde gerek kurum ve gerekse yarım milyona erişen öğrenci kitlesi ile, belirginleşen VYÖK'nın ayrık bir yasa konusu(özel öğretim kurumları yasası gibi) kılınması, zorlamalı ve Anayasa ile yasalara aykırılığı açık olan düzenlemelerin varlık nedenini ortadan kaldıracaktır.

SONUÇ:

Tasarıyı bütünüyle değerlendirdiğimizde, Anayasaya aykırılığı yüksek yargı kararı ile tescil edilmiş olan düzenleme, Tasarıda olduğu gibi yasalaşırsa, sorunun giderilmesine katkıda bulunmamanın ötesinde, yeni sorun yumağının oluşmasına neden olacaktır.

Öncelikle, akademiya topluluğunu, suç üretim merkezi olarak değerlendirici merkezîyetçi anlayıştan vazgeçilmelidir.

Tasarı geri çekilerek, akademiya topluluğunun temsilcisi olan sendikalar, dernekler ve odaların katılımı ile, yükseköğretim kurumlarında ortak yaşam ve üretim ortamının yapılandırılması sağlanmalıdır.